

žarek dobrote

2/XVIII
februar
2020

glasilo slovenske karitas



Karitas



TEMA MESECA

3 • • • Poglobimo postni čas

KARITAS 5+

3 • • • Karitas v prihodnjih letih

VARUJMO ŽIVLJENJE

4 • • • Umirajoči – moji učitelji

STISKE SODOBNIH DRUŽIN

5 • • • Svetopisemski pogled na zasvojenost

KARITAS MLADIH

7 • • • Mladi in solidarnost danes

7 • • • Mladi se predstavijo

7 • • • Dogaja se

TO MORAMO VEDETI

8 • • • Smernice za zaščito otrok in mladostnikov
v Slovenski karitas III. del

NA OBISKU

10 • • • Odrinimo na globoko

12 • • • Beseda do sočloveka

12 • • • Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi

14 • • • Vidni in varni na cesti

15 • • • Na zdravo zabavo v naravo

16 • • • Skupnosti MOST

16 • • • V dobrodelni akciji »Darilo za prijatelja« zbranih
2.800 igrač in ustvarjalnih pripomočkov

KOPER

17 • • • Inventura 2019 ŽK Budanje

18 • • • Kombi za fanta in družino

19 • • • Dobrodelni božični koncert pod mogočnim
Krnem

19 • • • Tonetu v spomin

LJUBLJANA

20 • • • V ljubezni osvobojeni krivde in sramu

20 • • • Življenjske izgube in proces poslavljanja

21 • • • Kako me nagovorijo Jezusovi čudeži

23 • • • Tiskovna konferenca o reševanju večjih stisk pri
Škofijski karitas Ljubljana

MARIBOR

24 • • • Božično kosilo v ljudski kuhinji Betlehem

24 • • • 10 let stanovanjske skupnosti Čebelite

25 • • • Svetopisemske podobe oplotniških slikarjev
v slikah, ki vzbujajo otroško radovednost

NOVO MESTO

26 • • • Škofijska karitas Novo mesto
v povsem novih prostorih

27 • • • Mobilna izobraževalna razstava: Cilji trajnostnega razvoja

NAPOVEDNIK

SLOVENSKA KARITAS

11.- 28.2. Mobilna izobraževalna razstava: Cilji trajnostnega
razvoja, Knjižnica Mileta Klopčiča Zagorje

2.- 9.3. Mobilna izobraževalna razstava: Cilji trajnostnega
razvoja, Knjižnica Kočevje.

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

14.2. Usposabljanje za nove prostovoljce, Vrbje, ob 9h

6.2. Srečanje za sodelavce Karitas – Drugačen svet,
Olimje, ob 17.30

10.2. Brezplačno pravno svetovanje, Celje, ob 10h

11.2. Usposabljanje za nove prostovoljce, Vrbje, ob 9h

13.2. Srečanje za sodelavce Karitas – Drugačen svet,
Vrbje, ob 18h

13.2. Svetovalni pogovor, Celje, ob 9h

19.2. Predavanje Novosti na področju socialnovarstvenih
prejemkov, Vrbje, ob 9h

19.2. Skupina za svojce oseb s težavami z zasvojenostjo,
Vrbje, ob 17h

20.2. Kateheza, Vrbje, ob 18.30

27.2. Svetovalni pogovor, Celje, ob 9h

od 24. do 28. februarja – Zimske počitnice za otroke, Vrbje

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

3.2. Srečanje Vipavske DK

7.2. Seminar za neprofesionalno svetovanje

8.2. Sveta maša v stolnici ob 10. uri in nato razstava
Umetniki za Karitas v Galeriji Družina v Ljubljani

11.2. Srečanje Tolminske OK in DK Idrija Cerkno
Praznovanje dneva bolnikov v Ilirski Bistrici
Sveta maša v Domu v Gažonu

17.2. PNC, počitniški programi

18.2. Druženje generacij, Ilirska Bistrica

21.2. Seminar za neprofesionalno svetovanje

25.2. Srečanje Goriške OK

29.2. Duhovna obnova se prenese na 14. 3.

OBČNI ZBORI/PLENUMI

7.3. Plenum Nadškofijske karitas Maribor
ob 9.30 s sv. mašo v mariborski stolnici

20.3. Plenum Škofijske karitas Celje
ob 16h v Domu sv. Jožef v Celju

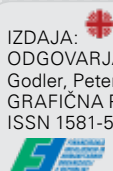
21.3. Občni zbor ŠK Novo mesto
ob 9h s sv. mašo v župnijski cerkvi v Šmihelu,
nadaljevanje v veliki dvorani Baragovega zavoda

21.3. Občni zbor ŠK Koper
ob 9h sv. maša v avditoriju Škofijske gimnazije Vipava

21.3. Plenum Škofijske karitas Murska Sobota
ob 9h v Veržeju

4.4. Občni zbor Škofijske karitas Ljubljana
ob 9h s sv. mašo v ljubljanski stolnici,
nadaljevanje na Teološki fakulteti

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Helena Zevnik Rozman •



IZDAJA: Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana • info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 • FAX: 00386 1 23 23 186 •
ODGOVARJA: Cveto Uršič, generalni tajnik Slovenske karitas • UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič, Jožica Ličen, Marjan Dvornik, Barbara
Godler, Peter Perše, Karlo Smodiš, Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman • LEKTORIRANJE: Alenka Mirzac • OBLIKOVANJE &
GRAFIČNA PRIPRAVA: Andrej Šauperl • ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK: Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poština plačana pri pošti •
ISSN 1581-5528 • Vsebine v prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne predstavljajo uradnega stališča Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobrote omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, sofinancer
programov Karitas



tema meseca

POGLOBIMO POSTNI ČAS

Helena Zevnik Rozman in Peter Tomažič

S pepelnično sredo, 26. februarja, začnemo postni čas, v katerem smo še posebej povabljeni k molitvi, dobrim delom in odpovedi, še zlasti k odpovednim za ljudi v stiski. To je čas, ko je vsakdo izmed nas povabljen, da pogleda v svoje srce in se vključi na pot osebnega odnosa s trpečim Jezusom. Tako kot že leta doslej na Slovenski karitas pripravljamo nekaj postnih spodbud in gradiv, da bi se lažje podali na to pot. Hkrati pa želimo z omenjenimi spodbudami in preventivnimi akcijami povabiti čim širšo slovensko javnost, da se nam pridruži na poti solidarnosti.

Za poglobitev postnega časa bomo pripravili gradivo za oblikovanje svetih maš ob postnih petkih s posebnim povabilom za vsak teden v postu za različne skupine ljudi (otroci, mladi, odrasli, starejši). Skupaj z revijo Mavrica bomo oblikovali posebno postno kocko za vso družino, kjer bo na voljo nekaj teh spodbud za posamezni dan. Kocke bodo na voljo tudi katehetom, da jih bodo pri veroučnih urah razdelili tudi tistim otrokom, ki nimajo revije Mavrica. Z revijo Najst pa bomo sodelovali pri spodbudah za mladostnike.

Poleg razmišljanj za postne petke in spodbud za posamezni teden bo v gradivu na voljo tudi Križev pot mladega dekleta, ki je po hudi prometni nesreči, ki jo je povzročil pijan voznik, ostala trajen invalid. Z njo bomo prehodili njen križev pot rehabilitacije in skupaj z njo vstopili na vstajensko pot upanja.

Za mlade in mlade po srcu bo oblikovana posebna kateheza z naslovom Odpoved, za zakonce pa delavnica s posebnim izzivom: Moja/tvoja mera.

40 dni brez alkohola – »Za zdravje in zdrave odnose«

Slovenska karitas s soorganizatorji Agencijo RS za varnost v prometu, NIJZ – projektom SOPA in Med. Over.Netom pripravlja 15. preventivno akcijo **40 dni brez alkohola**, ki bo letos potekala v času **od pepelnice, 26. 2., do velike sobote, 11. 4. 2020**. Letošnje geslo »Za zdravje in zdrave odnose« nagovarja k skrbi za zdravje in zdravo medčloveško povezanost. Z vsebinami bomo še posebej nagovorili ženske, pri katerih je pitje na žalost v skokovitem porastu. Glavni namen preventivne akcije je spreminjanje družbenih navad v smeri zmanjševanja pitja alkoholnih pijač ter preprečevanja tveganega in škodljivega pitja. Vsak posameznik se lahko aktivno udeleži akcije z odpovedjo alkoholu v tem času in s tem izrazi solidarnost ter podporo vsem, ki trpijo zaradi alkohola v družinah, na cestah in pri zdravju. Akciji se lahko z odpovedjo alkoholu na skupnih dogodkih pridružijo

tudi gospodinjstva, župnije, društva, podjetja in ustanove. Seveda pa tudi preko celega leta velja povabilo k zmernejšemu odnosu do alkohola in ničelni toleranci do alkohola v prometu (www.brezalkohola.si).

Vsa gradiva bodo poslana na župnije in župnijske Karitas v tednu pred pepelnico. Povabljeni, da jih uporabite osebno in tudi za nagovor ljudi k poglobitvi postnega časa.

V soboto, 29.2. 2020 povabljeni na romanje na Brezje za vse, ki trpijo zaradi alkohola. Začetek s sveto mašo ob 10h, ki jo bo daroval škof dr. Franc Šuštar.

karitas 5+

KARITAS V PRIHODNIH LETIH

Helena Zevnik Rozman

V zadnjih številkah smo lahko brali različne poglede na prihodnost Karitas. Tudi sodelavkam in sodelavcem na Slovenski karitas sem postavila vprašanje o prihodnosti Karitas. Njihovi odgovori so bili zelo zanimivi in inovativni, zato jih predstavljam v delu, ki se nanaša na probleme in stiske slovenske družbe ter posledično na predloge, kje bi bilo dobro, da Karitas odgovori s svojimi programi in delom. Nekateri so postavili le probleme, ki jih vidijo v prihodnosti, drugi pa so že predlagali usmeritve, kako na probleme odgovoriti.

V prihodnosti je pričakovati:

- več odvisnosti, zlasti nekemičnih, povezanih z duševnimi motnjami, tudi pri mladoletnih
- razslojenost družbe, v spodnjem sloju bodo migranti priseljenci, z večvrstnimi težavami
- velike izzive zaradi staranja družbe, nujno bo treba narediti tudi nekaj v smeri spremljanja umirajočih

Danilo Jesenik Jelenc

Izzivi v prihodnosti, na katere bi Karitas lahko odgovorila, so:

- večje število ostarelih in onemoglih
- večje število upokojencev brez dela oz. sredstev za plačevanje dragih domov (ideja: morda bi lahko po vzoru Hrvaške tu povezali kmetije, ki se praznijo, in upokojence, ki so še delovno sposobni in samostojni)
- večje število migrantov, ker kriznim žariščem ni videti hitrega konca, Slovenija pa bo imela problem, ko se bodo zgodili novi vali migrantov
- večje število mladih s težavami oz. odvisnostmi od prekomerne rabe ekranov



- stalen izziv bo tudi v vzgoji mladih v smislu protiteži sodobnim potrošniškim trendom: za več socialnega čuta, za manj odpadkov oz. za recikliranje, za samostojno in odgovorno življenje ...
- izziv bo tudi najti ravnotežje pri odgovoru, katere stiske so bolj pomembne in na katere bo Karitas odgovarjala: materialne pri socialno slabše stoječih ali duševne oz. duhovne (izguba smisla itd.) pri srednjem razredu, ki je vendarle najštevilčnejši

4

V prihodnosti bo potreba po delavnicah socialnih veščin in drugih področjih vključevanja posameznikov/prejemnikov pomoči v družbo (problematika priseljencev in njihov problem vključevanja v družbo, da se jih nekako osamosvoji).

Anamarija Peterkovič

V prihodnosti bo več stisk, ki ne bodo le materialne, ampak predvsem duševne.

Nujno pa bi bila potrebna organizacija tečajev, povezanih s finančno pismenostjo (kako preživeti z določenim prihodkom, nasveti).

Saša Zvonar

Pomembno delo Karitas vidim v preventivi na področju mentalnega zdravja, še posebej na naslednjih področjih:

- poseben poudarek na preprečevanju izgorelosti za delovno aktivno prebivalstvo
- preventivno delo v smislu zdravega staranja oziroma destigmatiziranja starosti (ohranjanje zdravja – delavnice/programi, v katerih se ljudi pouči in motivira, da sami poskrbijo za vitalnost ...)
- otrokom in mladostnikom pomagati pri 'osmišljanju' njihovega vsakdana (delavnice, kjer se jih pouči o tehnikah za umiritev, krepí samozavest in občutek lastne vrednosti ...)

Suzana Čajić

Programi, ki se bodo morali razviti v naslednjih letih:

- prepoznavni programi za socialno vključevanje ranljivih skupin (na meji brezdomstva, duševno zdravje, zdravljeni odvisniki ...)
- celovita obravnava ljudi v stiski – več svetovanja in spremljanja, podpornih vsebin v obliki delavnic in izobraževanj za uporabnike
- programi za starejše: dostojanstvo v domovih, paliativa, družabništvo in pomoč v gospodinjstvu
- programi za socialno vključevanje in integracijo migrantov, predvsem žensk
- programi za preventivo in neposredno pomoč alkoholikom in njihovim gospodinjstvom
- profesionalno in strukturirano zagovorništvo

Peter Tomažič

V prihodnosti bo treba razviti:

- predvsem več programov socialnega vključevanja ranljivih skupin v različne delavnice, izobraževanja (del tega nujno namenjen za brezposelne – kako napisati CV, kako se obnašati na intervjuju za službo, kako začeti lastno poslovno dejavnost, kot tudi zelo tudi praktične, kot so šivanje, kuhanje ...); pomembno je, da so take delavnice redne mesečne, ker so tako hkrati delujejo kot skupina za samopomoč, vključene ljudi pa se lahko nadalje po potrebi usmeri v svetovanja, psihosocialno pomoč ...
- povezovanje s podjetji, ki so zainteresirana za zaposlovanje ranljivih skupin (tudi migrantov)
- programe za integracijo migrantov, posebej žensk (Albanija) ter nadaljevati z aktivnostmi »buddy group« (druženje mladih migrantov s slovenskimi mladimi itd.)
- zagovorništvo

Jana Lampe

varujmo življenje

UMIRAJOČI – MOJI UČITELJI

s. Emanuela Žerdin

Star latinski izrek, ki smo se ga v času, ko smo se še učili kaj latinščine, naučili na pamet, pravi: *DOLOREM SEDARE OPUS DIVINUM EST* – BLAŽITI BOLEČINE JE BOŽANSKO – BOŽJE DELO.

Blažiti bolečine, stati ob nekom, ki je bolan, je eno največjih del solidarnosti. Veliki direktorji, uspešni športniki, znani umetniki ... so nekaj čisto drugega, ko ležijo v bolniški postelji in vedo, da prihaja njihov konec.

Danes je paliativna medicina zelo napredovala. Lahko blaži skoraj vsako telesno bolečino. Seveda to zahteva veliko zdravniškega spremljanja, veliko časa, da se napravi prava kombinacija vseh zdravil, ki je pri lajšanju bolečine zelo uspešna.

Že sam Jezus je imel izredno veliko usmiljenje do ljudi, ki so trpeli, in jim ni držal pridige, ampak je najprej blažil bolečine ter jih rešil stiske. Obstaja pa tudi duhovna bolečina. Takrat pogosto velja stari afriški izrek, ki pravi, da je »človek človeku najboljše zdravilo«.

Moji največji učitelji o načinu spremljanja in potrebah umirajočih so bili umirajoči sami. Kot je rekel začetnik predavanj o paliativi na teološki fakulteti, p. dr. Marjan Šef DJ: **»Srečati se z umirajočim pomeni /.../ srečati se s seboj in s tem pomagati umirajočemu, da se tudi on sreča s seboj.«**

Umirajoči so ljudje, ki so sicer prišli na konec svoje poti, pa si zato še zmeraj zaslužijo vse naše spošto-



vanje in ohranjanje človeškega dostojanstva. Kot vsi ljudje tudi umirajoči potrebuje to, da ravnamo z njim kot z osebo, ki lahko in sme odločati sama, potrebuje našo prisotnost, odkrite odgovore na vprašanja, telesni stik in dobro, strokovno nego.

Pri komunikaciji z umirajočim moramo zmeraj upoštevati, da med tem, kar misli, in tem, kar hoče povedati, pogosto obstaja mnogo razlik. Zato se vsi spremljevalci naučijo, da je zelo pomembno, da ne dajejo direktivnih navodil – kot tisti, ki vse najboljše ve; ne izrekajo sodbe o situaciji drugega; ne delijo nasvetov, napotkov ali pravil vedenja.

Najpogostejša vprašanja, ki jih sami sebi ali pa svojim bližnjim zastavljajo umirajoči, so: **»Zakaj prav jaz? Ali bom umrl? Kaj sem delal, da me Bog tako kaznuje?«** Ker nimamo in nikoli ne bomo imeli popolnih odgovorov na ta vprašanja, tudi spremljevalci ostajajo pri iskrenosti in priznajo: *»Ne vem, kaj naj rečem ... Ampak tukaj sem in bom ostal s svojo nemočjo ob tebi...«*

Eden najtežjih trenutkov v medčloveških odnosih je, ko zdravniki svojcem povedo, da so naredili vse, kar so lahko, zdaj pa ... Naenkrat se znajdete pred grozno praznino in se vam zdi, da je breme vsega trpljenja in vseh bolezni padlo na vas, saj morate sprejeti svojega bližnjega umirajočega, a ne veste, kako in kaj. Vendar prav ljubezen takrat najde pot, ki lahko še veliko naredi za vse tisto obdobje, ko *»se ne da ničesar več narediti«*...

Cilj spremljanja umirajočih je predvsem lajšanje trpljenja, in to ne samo telesnega, ampak tudi duhovnega in duševnega; posluš za vse bolnikove potrebe, usmerjene v smiselno izpolnitev zadnjih mesecev življenja; preprosto biti blizu oz. spremljati, sprejemati in v celoti podpirati. Vsi vemo, da človek ni zgolj telo, da ima tudi svojo duševno, socialno in duhovno raven, kljub temu pa se dogaja, da v času bolezni in umiranja velikokrat razmišljamo le o telesu.

Če je spremljevalec sposoben nuditi dragoceno duhovno pomoč, lahko umirajočemu olajša notranjo stisko in mu pomaga, da svojo življenjsko bilanco uspešno zaključi. Navadno želijo ljudje ob koncu življenjske poti urediti odnos z Bogom ali drugo višjo silo, v katero verujejo, z bližnjimi, tudi s tistimi, s katerimi niso uredili stvari, in tudi sami s seboj. Tu so lahko sveti zakramenti v veliko pomoč ne samo umirajočim, ampak tudi svojcem, saj Božja milost uredi tisto, česar mi zaradi svoje človeške slabosti in grešnosti ne moremo.

Pomemben je tudi čas slovesa po smrti, saj se je iz naše kulture kar nekako umaknilo slovo od telesa pokojnika, kar je zelo narobe. **Človek je telesno bitje in takšen je do konca.** Pomembno se je posloviti od telesa našega dragega pokojnega, preden postane

prah in pepel. Potem je tudi čas žalovanja lažji in lažje preidemo od fizične povezanosti k duhovni. Obredi ob pogrebih in slovesu od pokojnih nam pomagajo izraziti našo ljubezen in bolečino pa tudi našo vero v ponovno srečanje onkraj vrat smrti.

Naj zaključim z nekaj najpomembnejšimi stvarmi, ki sem se jih naučila od umirajočih:

- **ponižnost** pred skrivnostjo, ki je večja od nas – pred skrivnostjo življenja in smrti
- **hvaležnost** za vse, kar imam danes
- **odpuščanje**, ki je mnogo več kot le krepost, saj nas osvobaja
- **vsak človek je "svet zase", edinstven in enkraten**
- **v življenju so najpomembnejši odnosi** – odnosi v družini, med svojci, prijatelji, sosedi, odnos do samega sebe, do sveta, do Boga ali Vesolja.

stiske sodobne družbe

SVETOPISEMSKI POGLED NA ZASVOJENOST

mag. Drago Sukič

Za Sveto pismo pravimo, da je »knjiga vseh knjig«, saj je najbolj razširjena in duhovno najvplivnejša knjiga vseh časov. Brezčasnost sporočilnosti Svetega pisma se med drugim izraža v tem, da povsem iskreno in brez pristranskosti razkriva vso realnost človeškega bivanja. Življenje največkrat predstavlja kot potovanje, človeka pa kot popotnika in večnega iskalca – ki med drugim lahko zaide tudi na stranpot zasvojenosti. Tako v Svetem pismu srečamo človeka, ki se na svojem življenjskem potovanju srečuje z raznoterimi skušnjavami, ki izhajajo predvsem iz njega samega. »Od znotraj namreč, iz človekovega srca, prihajajo /.../ pohlepi, hudobije, zvijača, razuzdanost ...« (Mr 7,21-22). Ker Sveto pismo pristaja na življenje v treznosti: »In ne opijanjajte se z vinom, v čemer je razbrzdanost ...« (Ef 5,18), nas tudi svari, da zavestno in odgovorno ohranjamo treznost svojega srca: »Varujte se, da vam srca ne bodo obtežena z razuzdanostjo, pijanostjo ...« (Lk 21,34).

Apostol Jakob piše: »Vsakogar skuša njegovo lastno poželenje, ki ga vleče in zavaja. Nato poželenje spočne, rojeva greh, storjeni greh pa rodi smrt« (Jak 1,14-15). Greh pa v osnovi pomeni zgrešiti cilj oziroma namen ali zgrešiti bistvo življenja.

Iz svetopisemske perspektive se v človekovi notranjosti odvija boj, ki se ga človek ne zaveda dovolj – načelu, ki se ravna po tem, kar je prav, se upira načelo, ki zablja na stranpot. Ta notranji boj opisuje tudi



apostol Pavel: »Saj ne razumem niti tega, kar delam: ne delam namreč tega, kar hočem, temveč počenjam to, kar sovražim« (Rim 7,15). Pri človeku gre torej za notranjo razdvojenost med tem, da dela tisto, kar mu ugaja, in med tem, da dela tisto, kar je prav. Če se posameznik ne upira slabemu ali išče notranjo uteho na napačen način, se bo zelo verjetno znašel na točki, ko bo izgubil kontrolo odločanja – kar pa dejansko pomeni zasvojenost.

6

Primer takega notranjega boja prikazuje zgodba o očetu z dvema sinovoma (Lk 15). Mlajši sin od očeta izsili svoj delež dediščine in se poda na pot, da bi zaživel svoje sanjsko življenje. Mladostnik avtoriteto pogosto doživlja kot omejevanje, kot nekoga, ki mu ne privošči ugodja. Tako je tudi v tej zgodbi videti, da je sinu pri očetu postalo pretesno in si je zaželel svobodo brez pravil. Bodoči zasvojenec disciplino in pravila običajno razume kot omejevanje – tega se želi znebiti in išče, kako bi zajel življenje na polno.

Mladostnik se seveda mora na neki točki podati na pot od doma, toda pri mlajšem sinu ni šlo toliko za odhod od doma, temveč bolj za beg od doma – predvsem pa za beg od odnosa. Brez odnosa pa ni življenja; to je ta mladostnik še moral odkriti in izkusiti. Oče mu ne brani oditi, ker pa se zaveda, da gre predvsem za beg – pusti vrata odprta.

Sin se poda na pot v *daljno deželo*, sledi željam svojega srca. Sledi hrepenenju po nečem, kar bi ga izpolnilo. *Tam je z razuzdanim življenjem pognal svoje premoženje* in kmalu ugotovil, da za življenje ni dovolj zgolj polna denarnica. Za življenje je namreč nujno potreben odnos, naklonjenost, živeti za nekaj ..., zato si prijatelje »kupi«. »

Stvari, ki so mu predstavljale gotovost, so v kratkem času pošle. Ko ostane s praznim želodcem, je pripravljen sprejeti kakršno koli hrano in družbo (rožiče in prašiče), ni pomembno, ali so neprijetnega okusa in nečisti – pomembno je ne umreti od lakote. Od sanj, s katerimi je odšel na pot, so mu zdaj ostale le osnovne telesne potrebe, cilj dneva je postalo preživetje. Iskanje »raja« ga je privedlo na samo dno »pekla«. Tako se dogaja tudi z odvisnikom. Upa, da ga bo alkohol/droga ali dobiček na loteriji pripeljal v tako željeni raj. Dejansko pa ga taka pot pripelje na rob propada.

Lakota (doživljanje zunanjega dna) pa ima moč, da pri izgubljenem sinu prebudi spomin – v bolečini se prikaže obraz očeta, obraz sočutja, ljubezni in varnosti.

V tistem trenutku se je v njem zgodil prelom. Tako v teološkem kot tudi v psihološkem jeziku lahko rečemo, da je nastopil »kairos«, milostni trenutek. V nekem smislu obrat, sprememba v razmišljanju glede sebe in svojega ravnanja. Besede: »Šel je vase

in dejal: 'Koliko najemnikov mojega očeta ima kruha v obilju, jaz pa tukaj umiram od lakote'« izražajo, da je dosegel notranje dno. Napočil je čas »metanoie« – zdaj prispe do samega sebe. Tu spozna, da je živel zgolj navzven, spozna, da je živel po načelu »delam, kar mi ugaja«. Ko doseže notranje dno in obrat v načinu razmišljanja glede sebe in svojega ravnanja, se spomni na očetov ljubeči obraz. Smrti se lahko izogne le tako, da se vrne k očetu – da spet išče odnos.

»In vstal je ter šel k očetu. Ko je bil še daleč, ga je oče zagledal in se ga usmili; pritekel je, ga objel in poljubil. Sin mu je rekel: 'Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj.'« Očitno je, da ga je oče ves čas nosil v svoji notranjosti, ni ga pozabil in vsak dan je upal, da se sin vrne.

Notranji obrat sina in očetov sprejemajoči objem, ki ga nameni »izgubljenemu sinu«, dejansko povzema svetopisemsko poročilo o tem, kako človek hrepeni po izgubljenem raju, vendar ga išče na napačnih mestih in na zgrešene načine – in na drugi strani o odrešujoči in sprejemajoči brezpogojni ljubezni, ki dejansko predstavlja raj.

Tako lahko iz svetopisemske perspektive v korelini vsake zasvojenosti vidimo nepotešeno hrepeneje po izgubljenem raju – po pripadnosti, ljubljenosti, vrednosti in varnosti. Zato Sveto pismo vedno znova poudarja, da obstaja pot obnove, upanje za ozdravitev, odrešitev in nov začetek. Toda za odrešitev iz zasvojenosti ni dovolj zgolj strokovna podpora in pomoč – zasvojenec nujno potrebuje »kairos«. Ko se na točki notranjega obrata sreča s svojo resničnostjo, potrebuje tudi izkušnjo milosti – za kar pa je nujen odnos. Prav taka izkušnja je vodila snovalce programa dvanajstih korakov Anonimnih alkoholikov, ki povzema osnovna svetopisemska načela in je danes razširjen ter sprejet po vsem svetu, tako v laičnih kot tudi v strokovnih krogih.

Osnovna ideja dvanajstih korakov je, da se mora posameznik na poti okrevanja iz zasvojenosti nujno srečati s samim seboj in z vso svojo resničnostjo. Da bi to zmožel, pa potrebuje ljubečo in sočutno bližino, ki ga ne obsoja, temveč sprejema tako, kot je oče sprejel svojega izgubljenega sina. Nova izkušnja z ljubečo in sočutno bližino daje prostor za upanje in za odrešitev iz zasvojenosti.

Uporabljeni vir: Sveto pismo (SSP)

mag. Drago Sukič, spec. ZDT, Zavod Pelikan - Caritas
Programa socialne rehabilitacije zasvojenih Zavoda Pelikan - Caritas sofinancirajo MDDSZ, Slovenska karitas (s sredstvi FIHO) ter lokalne skupnosti



karitas mladih

MLADI IN SOLIDARNOST DANES

Peter Pučnik

Glede na izkušnje dela z mladimi menim, da so v veliki meri solidarni. In ta solidarnost ni majhna: če prepoznajo potrebo, da komu pomagajo, to naredijo z veseljem in tudi z veliko predanostjo. Ko odrasli opazujemo današnje mlade, imamo včasih morda celo mnenje, da se jim nič ne ljubi, da ne opazijo potreb drugih ali da so zagledani samo v svoj svet. Sprašujem se, zakaj. Menim, da imamo takšno mnenje velikokrat zato, ker niso solidarni na tak način, kot si ga mi predstavljamo. Ker se izražajo in odgovarjajo na nekatere potrebe drugače, kot mi mislimo, da je najboljša, jim preprosto ne prištevamo vrline solidarnosti.

Pri pogovoru ali spovedi velikokrat vprašam mlade, v čem so dobri kot osebe, in veliko mi jih odgovori: rad pomagam, rad prisluhnem komu, ki je v težavah, rad dam kakšno spodbudo komu, ki je v stiski. Tudi ko na kateri od slovenskih šol poteka dobrodelna akcija za nekoga, ki potrebuje pomoč, se mladi dobro odzivajo. Ni še dolgo tega, ko je potekala tako imenovana Trikralska akcija, ki jo nekateri poimenujejo tudi koledniška. Veliko mladih se je odzvalo povabilu, da so šli od hiše do hiše ter nabirali sredstva za misijone ali za tiste, ki so v socialni stiski. In vse, kar so nabrali, so izročili za dobrodelne ustanove. Kar nekaj mladih poznam, ki so sprejeli »botrstvo« za katerega od otrok v misijonih, da mu s prihranki pomagajo pri šolanju.

Kar zadeva konkretni doprinos mladih h Karitas, težko rečem, saj premalo poznam njihovo dejavnost. Opažam pa, da so mnogi prostovoljci pripravljeni pomagati pri dejavnostih Karitas, če so le povabljeni k sodelovanju in če jim tudi zaupamo neko nalogo. Pri organizatorjih žal večkrat pogrešam, da bi mladim zaupale naloge, ki jo lahko tudi sami sooblikujejo.

Kot Cerkev lahko mladim ponudimo prostor predvsem v smislu, da so slišani, in jim damo občutek pripadnosti. Dokler bomo odgovorni v Cerkvi mlade »uporabljali« samo kot izvajalce za stvari, ki jih sami ne zmoremo ali do katerih nam ni, mladi ne bodo čutili soodgovornosti in soustvarjalnosti. Tako postane tudi solidarnost vprašljiva.

Mladim bomo zanimivi takrat, ko se bomo zanimali zanje, za njihov svet doživljanja, njihov svet težav, s katerimi se srečujejo, njihov svet strahov in ranjenosti. Torej ne gre toliko za to, ali jim bomo zanimivi, ampak bolj, ali jih slišimo in ali stopamo v njihov svet, jih razumemo ter skupaj z njimi soustvarjamo.

MLADI
se
PREDSTAVIJO

Sem Maja iz majhne vasice v Vipavski dolini in obiskujem 3. letnik srednje oblikovne šole v Sežani. Že tri leta aktivno sodelujem pri Karitas kot animatorka. Prostovolj-

stvo je postalo moja strast čisto po naključju – potrebovala sem zunajšolsko obveznost in pomislila sem: »Zakaj ne bi postala prostovoljka?« Od takrat uživam predvsem z otroki, saj me njihova energija in veselje kar prevzame. V prihodnje želim postati rehabilitacijska pedagoginja. Ker imam pet mlajših bratcev in sestic, imam nekaj takih izkušenj.

Prostovoljstvo: Vsako sredo se udeležujem delavnic za otroke, hodim na oratorije, bila sem tudi varuška otrokom v Stržišču, vsako leto pa grem na poletni tabor v Soči, kjer preživim najboljši čas svojih počitnic.

Hobiji: Učim se igrati kitaro, da bom lahko z otroki pela pesmi, rada pa tudi hodim v hribe.

Najljubša hrana: Nonini domači štruklji.

Najljubši kraj za izlet v Sloveniji: Slovenija je vznemirljiva v celoti, najbolj me prevzamejo gore, res rada pa hodim na Čaven.

Najljubša pesem: Velik si, Bog.

Najljubši kotiček, kjer se sprostiš: Potoček za našo hišo, kjer skoraj ni vode :)

Najljubša slovenska beseda: Pogled. Ker ima včasih toliko skritih pomenov.



1

DOGAJA
se

V novembru 2019 smo v sodelovanju s Škofijsko klasično gimnazijo v Ljubljani v sklopu projekta MIND začeli z izvajanjem aktivnosti, imenovane Buddy project (Projekt Prijatelj). Mladi dijaki in dijakinje tako enkrat tedensko pomagajo otrokom z migrantskim ozadjem z učno pomočjo in druženjem.

Več na www.youngcaritas.si.





to moramo vedeti

SMERNICE ZA ZAŠČITO OTROK IN MLADOSTNIKOV V SLOVENSKI KARITAS

Helena Zevnik Rozman

Nadaljevanje iz januarske številke

8

3. 3. Priporočila za uporabo fotografij otrok za medije

- **Otrok ne smete prikazati kot nemočne žrtve**, ampak v lastnem stvarnem okolju.
- Pri slikanju in snemanju **naj bodo otroci primer-no oblečeni, ob upoštevanju sprejemljivosti v njihovi državi izvora**. V državah, kjer so otroci malo ali slabo oblečeni, je treba pri izbiri fotografij še posebej paziti!
- Da bi v največjem možnem obsegu zavarovali otroke, **ne objavljajte njihovih pravih imen, kraja njihovega stalnega prebivališča, šole itd.** Študijski primeri se spremenijo tako, da jih je nemogoče identificirati, da s tem zagotovimo varnost otrokove blaginje.
- Fotografije naj **predstavljajo vso raznolikost otrok**: dečke in deklice, različne starostne skupine, različne etnične skupine itd.

Udeležba otrok/staršev ali zakonitih zastopnikov:

- **Otroci, ki bi jih lahko njihova okolica prepoznala na uporabljenih materialih, se morajo ustno strinjati s tem, da se njihove fotografije uporabijo v javnosti.** Privolitev preveri sodelavec Karitas, ki ustvarja slikovni ali video material. Enako velja, kadar želi medij, ki je prisoten na dogodku, uporabiti material za objavo.
- **Kadar je le možno, pridobite tudi soglasje staršev/zakonitih zastopnikov** v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov in jih obvestite o tem, kakšen je naš namen pri objavi **fotografij**. Kadar gre za dogodke, kjer niso sočasno prisotni starši/skrbniki, privolitev pridobite predhodno.
- Za slike se **ne ponuja nobenega plačila**.

Priprava fotografskega materiala s strani zaposlenih in medijev:

- Zagotovite, da **odrasli, ki pripravljajo fotografije, nikoli niso sami skupaj z otrokom**, torej ne da bi bile prisotne druge osebe.
- Vsaka **pritožba o neprimerni ali ponižujoči upodobitvi na fotografijah** se dokumentira, tako kot se dokumentirajo tudi vse druge vrste prekrškov s področja zaščite otrok. Pritožbo bo proučila od-

govorna oseba za zaščito otrok in mladostnikov v Karitas.

- Zaradi težav pri ugotavljanju izvora in procesa pridobivanja slik tretjih oseb se **raje odločate za slike iz lastnega arhiva kot za tiste od kakšne agencije**.
- Pri **naravnih katastrofah** je še posebej težko pridobiti slikovni material za medijsko poročanje in prošnje za donacije. Tudi v tem primeru se pri izbiri slik upošteva zgoraj omenjene smernice, da se s tem obvaruje upodobljene otroke.

3.4. Izbira sodelavcev (zaposlenih in prostovoljcev) za delo z otroki in usposabljanje

Pri zaposlovanju novih delavcev ali vključevanju novih prostovoljcev v Karitas, ki bodo delali z otroki, morajo biti določbe teh Smernic **sestavni del relevantne dokumentacije** (javnega razpisa, pogodbe o zaposlitvi, dogovora o zaposlitvi ipd.). Pri tem si lahko pomagata s kontrolnim seznamom za izbiro zaposlenih, prostovoljcev in drugih sodelavcev v Karitas (priloga 1).

Posebno pozornost pri novem zaposlovanju je treba **posvetiti preverjanju kazenskih ali drugih sumov o zlorabi otrok**.

Glede na vsebino dela, ki ga bodo bodoči zaposleni opravljali pri stikih z otroci, lahko predhodno **zahtevate dokazilo** iz kazenske evidence, evidence vzgojnih ukrepov in evidence izbranih sodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost.

Vsak prostovoljec mora v skladu z Zakonom o prostovoljstvu **podpisati izjavo**, »da mu/ji ni bil izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja ali prepovedi opravljanja poklica, dejavnosti in dolžnosti, ki je v zvezi s področjem opravljanja prostovoljskega dela, *ter mu/ji ni bil nikoli uveden kazenski postopek ali ni bil/a pravnomočno obsojen/a za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost ali za premoženje*.«

Ob nastopu dela se vsak **zaposlen, prostovoljec ali drugi sodelavec Karitas seznani s Smernicami** za zaščito otrok in mladostnikov na Slovenski karitas.

Zaposleni, prostovoljci in drugi sodelavci Karitas, ki delajo z otroki, **imajo pravico in obveznost sodelovanja na usposabljanjih**, ki se organizirajo na temo zaščite otrok. Odgovornost vodstva Slovenske karitas je omogočiti takšno usposabljanje vsaj enkrat na dve leti.

3.5. Odgovorna oseba za zaščito otrok in mladostnikov v Slovenski karitas

Naloge odgovorne osebe za zaščito otrok:

- zagovornik in promotor nenasilja in varnega okolja za otroke v Slovenski karitas



- odgovoren za vodenje evidenc prijav nasilja ali zlorab
- odgovornost za sproženje notranje preiskave oz. posredovanje prijave na uradne institucije
- svetovanje in pomoč ostalim sodelavcem, prostovoljcem, ki so se soočili s težkimi situacijami v primeru zaznavanja in soočanja s primeri nasilja in zlorab
- spremljanje izvajanja Smernic za zaščito otrok in mladostnikov
- odgovornost za usposabljanje kadra na temo zaščite otrok

Odgovorna oseba za zaščito otrok in mladostnikov v Slovenski karitas je generalni tajnik Slovenske karitas.

Zaradi zaščite otrok za vse sodelavce Karitas (zaposlene, prostovoljce in druge sodelavce Karitas) velja načelo zavezanosti k molčečnosti in neizdajanja informacij osebam izven postopka.

4. POSTOPKI UKREPANJA V PRIMERU SUMA ZLORABE

Slovenska karitas bo vsako pritožbo, sumljivo situacijo in znak nasilja, zlorabe ali spolnega napada resno obravnavala, dokumentirala in ukrepala v skladu s Smernicami in zakonodajo Republike Slovenije. Vsi zaposleni, prostovoljci in drugi sodelavci Slovenske karitas morajo spoštovati predpisane smernice in postopek ukrepanja v primeru suma nasilja in zlorabe, v katerega so bili vpleteni otroci v Karitas ali izven Karitas.

Odziv ob sumu ali prijavi zlorabe s strani otroka

SPLOŠNO NAČELO: Zavezanost k molčečnosti in ustreznemu ravnanju z občutljivimi informacijami ter informacijami interne narave zaradi zaščite otroka!

1. Otroka, ki spregovori o nasilju ali zlorabi, pustite, da govori. Ne dvomite vanj in ga ne ustavljajte, ko prosto pripoveduje o dogodkih, ki so zanj pomembni. Poslušajte ga brez grobega poseganja. Povejte mu, da je prav, da je spregovoril. Ne obsojajte in ne moralizirajte.
2. Postavljajte le vprašanja, ki so nujna za razjasnitev situacije; popolnoma se izogibajte temu, da bi otroka v njegovem poročanju vodili, s tem da bi mu kaj predlagali ali mu postavljali vprašanja, ki bi ponudila nove ideje o tem, kaj se je morda zgodilo.
3. Resno vzemite, kar vam je bilo povedano, četudi obtožba zadeva nekoga, ki po vašem mnenju nikoli ne bi bil zmožen česa takšnega. Izkušnje nam

kažejo, da je pomembno poslušati, četudi težko verjamemo, kar slišimo.

4. Vprašajte ga, kaj od vas pričakuje in kaj želi, da bi vi storili, ter česa se dejansko boji. Ne obljublajte ničesar, česar ne morete izpolniti. Povejte, da se boste potrudili, 'dali vse od sebe', da morda zdajle še ne veste, kako in kaj, vendar se boste pozanimali.
5. Otroku povejte, da boste obvestili odgovorno osebo za zaščito otrok in mladostnikov v Slovenski karitas. Odvisno od otrokove starosti se z njim posvetujte, s kakšnimi ukrepi bi si želel, da bi ga zavarovali, in skupaj z njim oblikujte ustrezno strategijo.
6. Vse informacije, ki so vam bile zaupane, čim prej zabeležite in izpolnite obrazec za prijavo suma nasilja ali zlorabe otroka (priloga 2). Nemudoma obvestite odgovorno osebo za zaščito otrok in mladostnikov v Slovenski karitas.
7. Prepričajte se, da je otrok na varnem. Če je treba, za otroka poiščite zdravstveno pomoč. Ostanite še naprej v stiku z otrokom in ne dovolite, da ostane povsem »nemočen« in sam prepuščen nadaljnjim dogodkom.

Postopek ukrepanja po prijavi

Postopek ukrepanja na Slovenski karitas je odvisen od tega ali:

- prihaja do nasilja ali zlorabe v Slovenski karitas ali
- prepoznamo nasilje ali zlorabo izven organizacije.

1. Sumljive situacije je dolžan prijaviti vsak zaposleni, prostovoljec ali drug sodelavec Karitas, ki opazi zlorabo ali mu jo je zaupal otrok, na posebnem obrazcu v pisni obliki (priloga 2), ki ga posreduje odgovorni osebi za zaščito otrok in mladostnikov v Slovenski karitas.
2. Če prijavo posreduje starš, skrbnik ali nekdo tretji, opravi z njimi razgovor odgovorna oseba za zaščito otrok in mladostnikov v Slovenski karitas, ki zabeleži pogovor in izpolni obrazec za prijavo.
3. Odgovorna oseba za zaščito otrok in mladostnikov na Slovenski karitas sproži v primeru nasilja ali zlorab v Karitas notranjo preiskavo ter nemudoma obvesti pristojne organe, določene z zakoni, ki veljajo v Republiki Sloveniji.
V primeru prepoznavnega nasilja ali zlorabe izven programov in aktivnosti Slovenske karitas obvesti le pristojne organe, določene z zakoni, ki veljajo v Republiki Sloveniji.
4. Vodstvo Slovenske karitas sprejme vse potrebne ukrepe za podporo in zaščito žrtvi ter nudi psi-



hosocialno, pravno in druge oblike pomoči žrtvi nasilja oz. zlorab.

VIRI

- Caritas Austria (2014), Child Protection Policy.
 Caritas Bosna in Hercegovina (2019), Osnutek politike o zaščiti otrok in mladostnikov.
 Caritas Internationalis (2004), Child protection.
 Lešnik Mugnaioni D., Koren A., Logaj V., Brejc M. (2009). Nasilje v šolah, Kranj: Šola za ravnatelje.
 Lešnik Mugnaioni D., Klemenčič I., Filipčič K., Rustja E., Novakovič T. (2016) Protokol ob zaznavi in za obravnavo medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
 Miklič N. (2016). Recimo da tudi pogovoru o zlorabah. V: Vzgoja, Društvo katoliških pedagogov Slovenije, št. 71.
 Pelc J., (2014), Nasilje med otroki, Slovenska karitas: Žarek dobrote, št. 9.
 Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini 2009–2014, Uradni list RS, št. 41/09.
 Slovenska škofovska konferenca (2014). Smernice za ravnanje v primeru spolnih zlorab mladoletnih oseb s strani klerikov, članov redovnih skupnosti in drugih cerkvenih delavcev v Cerkvi na Slovenskem, Ljubljana.
 Slovenska škofovska konferenca (2019). Navodilo o uveljavljanju ničelne stopnje tolerance do spolnih zlorab.
 Slovenska škofovska konferenca (2019). Navodila o prepovedi opravljanja verske dejavnosti z eno mladoletno osebo.
 Zakon o preprečevanju nasilja v družini, Uradni list RS, št. 16/08.
 Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (2016). Smernice za zaščito otrok in mladostnikov v ZSKSS, Interni dokument.

Nadaljevanje v naslednji številki – obrazci.

na obisku

ODRINIMO NA GLOBOKO

Marjana Plesničar

Tokrat pa nismo šli na obisk v nobeno župnijsko niti dekanijsko Karitas, ampak k udeleženkam seminarja za neprofesionalno svetovanje, ki nosi naslov **Odrinimo na globoko**.

Na Škofijski karitas Koper trenutno izvajamo seminar za neprofesionalno svetovanje, z namenom izobraziti sodelavke Karitas v duhu pastoralne vsebine karitativnega dela in družbenega nauka Cerkev, da bodo znale prepoznavati stiske in spremljati ljudi na poti k samopomoči. Želimo okrepiti naše sodelavke, da bodo ozaveščale o stiskah v svojem okolju, jih naučiti prepoznavati stiske, jih usposobiti, da bodo pristopile k osebi, ki je v stiski, in da bodo pridobljeno znanje tudi delile naprej.

Seminar poteka od oktobra dalje, srečujemo pa se v Centru karitas v Ajdovščini, enkrat do dvakrat mesečno. Za seminar se je odločilo skoraj dvajset sodelavk Karitas, ki prihajajo iz Goriške območne kari-



Ervin Mozetič, Telesna in duhovna dela usmiljenja

tas, Istrske območne karitas, Dekanijske karitas Idrija – Cerkno in iz Vipavske dekanijske karitas. Nekaterе gospe so voditeljice župnijskih Karitas, druge pomagajo v centrih. Nekaterе so sodelavke Karitas že več let, druge so v Karitas vstopile pred kratkim. Vsem pa je skupno, da so v seminarju prepoznale priložnost, da izpopolnijo svoje znanje, podelijo svoje pridobljene izkušnje ter naredijo nekaj zase in na ta način postanejo še boljše v tem, kar počnejo. Odločile so se, da bodo odrinile na globoko, kar sedaj s skupnimi močmi tudi počnejo.



Jožica Ličen, Organigram Karitas

Začetno srečanje o duhovnih in telesnih delih usmiljenja je vodil **Ervin Mozetič**, ki nas je navdušil s svojim pogledom na vsako od posameznih del usmiljenja, predvsem pa s svojimi izkušnjami in neomajnim veseljem do življenja, ki te prepriča, da se začneš smejati tudi sam. Dobile smo tudi domačo nalogo, ki jo na tem mestu posredujem naprej, saj jo lahko iz-



polni vsak sodelavec Karitas: »Pri vsakem posameznem delu usmiljenja izberi in napiši čisto konkretno dejanje, ki bi ga lahko kot sodelavec Karitas storil.«

Naslednje srečanje je sicer nosilo bolj suhoparen naslov Družbeni nauk Cerkve in organigram Karitas, a sta nas **Tomaž Kodrič**, ki je predstavil prvi del, in **Jožica Ličen**, ki je poskrbela za drugi del, ravno tako navdušila in prav nič z dolgočasila. Družbeni nauk Cerkve je »prevajanje« evangelija v vsakdanje življenje posameznika in družbe, je način, kako kristjani delujemo v našem okolju, o čemer je, kot smo ugotovili, dobro govoriti. Kako je sestavljena in organizirana Karitas, pa je tudi dobro vedeti, če si del te organizacije.



Tomaž Kodrič, Družbeni nauk Cerkve



Slavko Rebec, Otroci in mladi v družini

To sta bili uvodni srečanja, ki sta bili priložnost, da smo se udeleženske med seboj spoznale in tudi že nekoliko sprostile.

Nato smo pričeli s sklopom srečanj, ki se navezujejo na otroke, mlade, družine. Za uvod smo povabili **Slavka Rebca** in se povezali s Klubom krščanskih izobražencev Ajdovščina, tako da je bil eden izmed adventnih večerov na Škofijski gimnaziji Vipava tudi del seminarja. Predavatelj nas ni pustil samo kot poslušalce, ampak je želel, da odgovorimo na tri vprašanja: Kaj bi bilo dobro, da slišimo na to temo? V čem vidimo smisel pogovora o tej temi? Kakšne težave otrok in mladine v družini vidimo? Skupaj smo nato prišli do zaključkov, ki jih je lepo povzel Niko Ličen, predsednik Kluba krščanskih izobražencev: »Družina je izvorni Božji načrt. Otroci so dar in niso naša pravica. Otoka je treba pustiti, da živi in razvija svoje poslanstvo. In ker je otrok dar, ga je treba spustiti in ga z blagoslovom postaviti na pot v življenje. Tako otrok kot tudi starši moramo narediti svoje, vsi skupaj pa smo pova-

bljeni v odnos do Boga. Ne smemo dovoliti, da otoka posrkajo ven iz družine. Z medsebojno ljubeznijo članov, z gostoljubnostjo in z molitvijo bomo to dosegli. Družina je laboratorij življenja, kjer se učiš dolžnosti in tudi preživeti krivice. Idealne družine ni, prizadevajmo si za družino, ki je normalna. Vsi v družini, tako odrasli kot otroci, smo združeni v veliko skupnost otrok, ki nas ljubi Nebeški Oče.«

Seminar se je torej začel odvijati in želimo si, da bi še naprej potekal v takšnem duhu kot do sedaj. V nadaljevanju nas čakajo teme, ki se navezujejo na ljudi, ki prihajajo po pomoč, in na njihove stiske, poskušali pa bomo zaobjeti čim širši spekter (otroci, mladi, družine, starejši, brezdomci, zasvojeni ...). Ostajamo tudi odprti za želje in predloge udeleženk, saj je to seminar, ki je namenjen njim, in so povabljene, da ga ustvarjamo skupaj. Dve izmed udeleženk sta nam zapupali, zakaj sta se odločili za sodelovanje, kaj pričakujeta in kako se na srečanjih počutita.

»Za seminar sem se odločila, ker pri delu z ljudmi, ki se obračajo po pomoč v naš center, potrebujem ne samo strokovno, ampak tudi duhovno podporo ali obnovo krščanskih vrednot. Le-to dobim na teh srečanjih, kar se mi zdi nujno potrebno, da ne pozabim, zakaj sodelujem pri Karitas. Da v ljudeh, ki prihajajo po pomoč, vidim Jezusa. S predavanji sem bila do sedaj zadovoljna.«

»Za udeležbo sem se odločila na pobudo strokovnih služb Karitas, telefonskega klica, pa tudi zaradi potrebe po dodatnih znanjih in veščinah. V skupini se počutim dobro, kot da bi se že dolgo poznali.«

Tudi odzivi ostalih udeleženk so zaenkrat pozitivni in upamo ter se priporočamo Svetemu Duhu, da bo takšno vzdušje trajalo še naprej.



BESEDA DO SOČLOVEKA

Mojca Kepic

12

Za nami je januar – mesec, poln obljub, želja, načrtovanja ... Se ob tem zavedamo, kako pomembne so besede, ki jih delimo v družini, med prijatelji in tudi na socialnih omrežjih? Izrečene besede nas lahko nežno objamejo in nas povežejo ter jih še dolgo ohranjamo v spominu. Na drugi strani pa so besede, ki so hladne, težke in njihov odmev boli. Dostikrat prebiram sporočila na socialnih omrežjih in se sprašujem, kdo smo mi, da lahko v vsakem trenutku izrečemo katerokoli besedo, pa naj bo to beseda pohvale ali žal beseda. S svojimi besedami gradimo odnose v družini, tkemo prijateljske vezi, drug drugemu pomagamo, se obiskujemo in si lepšamo dni.

Konec februarja vstopamo v postni čas. Naš postni čas lahko primerjamo s peko kruha. Za dober kruh iz domače peči je potreben kvas, moka, sol, voda, sladkor in dobro ogreta peč ali pečica. Ob vsem tem pa mora biti še nežna in ljubeča roka kuharice, ki gnete kruh in mu pusti počitek. Velik blagoslov pa je skupni družinski obrok ob rezanju kruha. Kako zelo podobno je z našim postom. Postni čas je čas naše priprave na veliki praznik, na skupni družinski obrok, ki nas čaka na Veliko noč. Za gnetenje »testa« v postnem času je potrebna odpoved, dobro delo, lepa beseda. Naši medsebojni odnosi v družini, med prijatelji so ogreta pečica. Moja odpoved stvari, ki jo imam najraje? Dandanes si dneva brez telefona in brskanja po socialnih omrežjih skoraj ne predstavljamo. Sprašujem se: lahko 40 dni telefon uporabljam zgolj za klicanje in komunikacijo? Predvsem pa, da je moja beseda na socialnih omrežjih pozitivna in v prid vsakemu človeku. Dobro delo in lepa beseda gradita naše odnose. Kot sodelavci Karitas smo na pravi poti, da smo s svojim delom zgled in pomoč drugim pri gnetenju »postnega« testa.

PRIDITE K MENI VSI, KI STE UTRUJENI IN OBTEŽENI

papež Frančišek

prevod: Andreja Červek, vir: Vatican news

Letošnja poslanica za svetovni dan bolnikov ima naslov »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek« (Mt 11,28).

Jezusove besede, ki so izbrane za letošnjo poslanico, kažejo na *»skrivnostno pot milosti, ki se razodeva preprostim in ki daje počitek obteženim in utrujenim«*. Izražajo *»solidarnost Sina človekovega, Jezusa Kristusa, do prizadetega in trpečega človeštva«*.

Jezus ponuja svoje usmiljenje

»Jezus Kristus tistemu, ki živi tesnobo svoje situacije krhkosti, bolečine in šibkosti, ne postavlja zakonov, ampak ponuja svoje usmiljenje, torej svojo osebno okrepitev. Jezus gleda ranjeno človeškost. Ima oči, ki vidijo, ki se zavedajo, kajti gledajo v globino, niso brezbrizne, ampak se ustavijo in sprejmejo vsega človeka, vsakega človeka v njegovem zdravstvenem stanju, brez zavračanja kogar koli, pri tem pa vsakega vabijo, da vstopi v njegovo življenje in doživi nežnost.«

Kdor doživi tolažbo, lahko daje tolažbo

Jezus goji takšna čustva, ker je on sam postal slaboten, ko je doživel človeško trpljenje in od Očeta prejel počitek. *»Samo kdor to izkusi v prvi osebi, je lahko tolažba za drugega.«* Obstajajo različne oblike velikega trpljenja, neozdravljive in kronične bolezni, bolezni, ki potrebujejo rehabilitacijo in paliativno oskrbo, psihične patologije, različne invalidnosti, otroške in starostne bolezni ... V teh okoliščinah se včasih opaža pomanjkanje človečnosti, in zato je nujen osebni pristop k bolniku, s tem da se k zdravljenju doda oskrba za celostno človeško ozdravitev. V bolezni oseba ne čuti le pojemanja lastne fizične integritete, ampak tudi odnosne, razumske, čustvene in duhovne razsežnosti. Zato poleg terapij potrebuje tudi podporo, skrb, pozornost, skratka, ljubezen. Poleg tega pa je ob bolniku tudi družina, ki trpi in tudi sama potrebuje tolažbo in bližino.

Cerkev kot gostišče dobrega Samarijana

»Dragi bolni bratje in sestre, bolezen vas na poseben način postavlja med tiste, ki 'utrujeni in obteženi' pritegujejo Jezusov pogled in srce. Od tu prihaja luč za vaše temne trenutke, upanje za vašo obupanost. Vabi vas, da greste k Njemu: 'Pridite.' V



njem bodo namreč nemir in vprašanja, ki se v tej noči telesa in duha dvigajo v vas, našla moč, da se jih prestane. Da, Kristus nam ni dal receptov, ampak nas s svojim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem osvobaja zla.»

Cerkev želi biti »vedno bolj in vedno boljše 'gostišče' dobrega Samarijana, ki je Kristus (glej Lk 10,34), torej hiša, kjer lahko najdete milost, ki se izraža v domačnosti, sprejemanju, tolažbi«. »V tej hiši boste lahko srečali osebe, ki so bile z Božjim usmiljenjem ozdravljene svojih slabosti in vam bodo znale pomagati nositi križ, ko bodo vzele za svoje odprte rane, skozi katere boste gledali obzorje onkraj bolezni in prejeli svetlobo in zrak za svoje življenje.»

Spomnimo se na delo zdravstvenih delavcev, zdravnikov, bolničarjev, zdravstvenega in administrativnega osebja, pomočnikov in prostovoljcev, ki delajo kompetentno in s tem dajo čutiti Kristusovo navzočnost, ki nudi tolažbo in nase jemlje bolno osebo ter ji tako ozdravlja rane. »A tudi oni so moški in ženske s svojimi slabostmi in tudi svojimi boleznimi. Zanje na poseben način velja, da ko enkrat prejmemo počitek in Kristusovo tolažbo, smo poklicani tudi sami postati počitek in tolažba za brate, s krotko in ponižno držo, po zgledu Učitelja« (Angelovo češčenje, 6. julij 2014).

Poklicani odpreti se za transcendentno razsežnost

Vsak diagnostični, preventivni, terapevtski, raziskovalni, skrbstveni in rehabilitacijski poseg je namenjen bolni osebi, kjer samostalniki »oseba« vedno pride pred pridevnikom »bolna«. »Zato naj je vaše delovanje (zdravstveni delavci) stalno usmerjeno v dostojanstvo in življenje osebe, brez vsakega podleganja dejanjem, ki imajo poteze evtanazije, samomora s pomočjo ali zatiranja življenja, niti ko je stanje bolezni nerešljivo.»

Pred omejitvami in možnim neuspehom medicinske znanosti pred vedno bolj problematičnimi kliničnimi primeri in smrtnimi diagnozami ste zdravstveni delavci »poklicani odpreti se za transcendentno razsežnost«, ki lahko dá »polni smisel« vašemu poklicu. »Spomnimo, da je življenje sveto in pripada Bogu, zato je neodtujljivo in nerazpoložljivo. Življenje je treba sprejeti, ga varovati, spoštovati in mu služiti od njegovega porajanja do njegove smrti: to istočasno zahtevata tako razum kot vera v Boga, ustvarjalca življenja. V določenih primerih je za vas ugovor vesti



njujna izbira, da bi ostali koherentni temu 'da' življenju in osebi. V vsakem primeru bo vaš poklic, ki ga oživlja krščanska ljubezen, boljše služenje pravi človeški pravici, to je pravici do življenja. Ko ne boste mogli ozdraviti, boste vedno lahko zdravili z dejanji in postopki, ki bodo bolniku dali počitek in tolažbo.»

Spomnite se na določene vojne in konfliktne situacije, kjer so cilj nasilja tudi zdravstveno osebje ter zdravstvene strukture. Na nekaterih območjih hočejo politične sile manipulirati z zdravstveno oskrbo v svoj prid, ko omejujejo avtonomijo zdravstvenega poklica. V resnici pa napadanje tistih, ki se posvečajo oskrbi trpečih članov družbenega telesa, ne koristi nikomur.

Ne zanemarjati družbene pravičnosti

»Na ta 28. svetovni dan bolnikov mislim na mnoge brate in sestre po vsem svetu, ki nimajo možnosti dostopa do oskrbe, ker živijo v revščini. Zato se obračam na zdravstvene ustanove in vlade vseh držav po svetu, da pri upoštevanju ekonomskega vidika ne bi zanemarjali družbene pravičnosti. Želim, da bi se pri povezovanju načel solidarnosti in subsidiarnosti sodelovalo, da bi tako vsi imeli dostop do ustrezne oskrbe za varovanje in obnovitev zdravja.« Hvala vsem prostovoljcem, ki so na uslugo bolnim in ki v neredkih primerih zapolnjujejo strukturne pomanjkljivosti ter z dejanji nežnosti in bližine odsevajo podobo Kristusa, dobrega Samarijana.

VIDNI IN VARNI NA CESTI

Katarina Maček

V mesecu novembru se je zaključil projekt Vidni in varni na cesti, ki ga je Slovenska karitas izvajala že tretje leto, v sodelovanju z Agencijo za varnost prometa. Glavni namen projekta je bilo izobraževanje o varnem ravnanju v cestnem prometu. V projekt sta bili vključeni dve najranljivejši skupini udeležencev v prometu, otroci in starejši. Prostovoljci so za izvedbo preventivne delavnice prejeli gradiva in odsevna telesa, ki so jih po koncu aktivnosti razdelili udeležencem.

14



Mladi so na več lokacijah sami pripravili in izvedli preventivno delavnico za starejše.

Prvi del projekta je bil izveden v času poletnih počitnic na 25 oratorijih po Sloveniji in 5 tednih letovanja Počitnice biserov v Portorožu. S pomočjo 742 animatorjev prostovoljcev je 2399 otrok na sproščen način obnovilo svoje znanje o pravilnem ravnanju v prometu.

Drugi del projekta je bil namenjen starejšim, ki so še posebej ranljivi zaradi temnih oblačil. Vsebina projekta je bila predstavljena na štirih seminarjih Karitas. Zanimanje za sodelovanje je bilo veliko in na koncu je v



Župnijske karitas so k sodelovanju v preventivnih delavnicah povabile tudi najmlajše člane.



Na svojo predstavitev so nekatere Župnijske karitas povabile tudi predstavnike policije, kar je preventivni delavnici dalo še večjo težo.



Prijetno s koristnim so romanje na Ponikvo, popestrile župnijske Karitas in ozaveščale o varni udeležbi v prometu.



Druženje starejšin je idealna priložnost za ozaveščanje o varnosti v prometu.

jesenskem času pri projektu sodelovalo 61 župnijskih Karitas. Preventivnih delavnic s prejetimi odsevnimi telesi se je udeležilo 3376 starejših, pri izvedbi pa je pomagalo 422 prostovoljcev iz župnijskih Karitas, od tega kar nekaj mladih.

Odzivi na projekt so bili pozitivni tako s strani oratorijev kot župnijskih Karitas. Nekaterne župnijske Karitas so dodatne aktivnosti na temo projekta izpeljale tudi v mesecu decembru. Glede na mnenje udeležencev je tematika varnosti v prometu aktualna, preventivna dejavnost pa zelo pomembna, zato si podobnih projektov želijo tudi v prihodnje.

NA ZDRAVO ZABAVO V NARAVO

Zala Rus in Bernarda Nagode

V letošnjem letu smo bili v youngCaritas – Karitas mladih v Sloveniji prav posebej aktivni na področju preventive v povezavi z uživanjem alkohola. Izvedli smo projekt po imenu Na zdravo zabavo v naravo, ki ga je sofinancirala Agencija za varnost prometa.

Projekt je potekal v treh sklopih, vsak je bil namenjen drugi ciljni skupini, rdeča nit vseh akcij pa je bila preventiva na področju prekomernega uživanja alkohola. Spoznali smo kar nekaj stereotipov in zmotnih dejstev na področju alkohola, npr. da s svežim zrakom in telovadbo pospešimo presnovo alkohola, zato smo prej trezni in lahko vozimo.

Prva akcija je bila namenjena osnovnošolskimi otrokom. Z njo smo želeli spodbuditi otroke, starše ali stare starše, da do konca oktobra 2019 skupaj naredijo vsaj 3000 višinskih metrov v slovenskih hribih in se družijo brez alkohola, kar vključuje tudi vožnjo do in iz izhodišča. K sodelovanju smo povabili vse slovenske osnovne šole, odzvalo pa se je kar 43 šol. Namen aktivnosti je bilo ozaveščanje staršev o tveganjih in po-

sledicah uživanja alkohola, k temu pa so jih spodbujali otroci, ki so tudi sami vzpostavili večjo občutljivost za prekomerno uživanje alkohola, ki bo imela za posledico pravi odnos do alkohola v času mladostništva, še posebej v povezavi s prometom. Akcija je bila uspešna, saj smo prejeli kar 80 izpolnjenih brošur, v katere so otroci zapisovali dosežene višinske metre.

Za vse pridne hribolazce smo v nedeljo, 15. 12. 2019, v avli Osnovne šole Alojzija Šuštarja organizirali zaključni dogodek z nagradnim žrebom za gorniški nahrbtnik ter bon za 100 evrov v trgovini Decathlon. Dogodka se je udeležila tudi asist. dr. Nataša Derovšček Hafner, univ. dipl. psih., ki je za nas pripravila poučno in zanimivo predavanje o škodljivosti alkohola v vsakdanjem življenju. Program je popestrila glasbena skupina Pulse, na koncu pa smo se družili ob prigrizkih in toplim planinskemčaju.



Foto: Peter Tomažič

V drugem sklopu projekta smo k druženju brez alkohola povabili tudi dijake in študente, ki so se poleti brez uživanja alkohola družili ob različnih športnih aktivnostih v naravi. Cilj je bil, da jih opomnimo na škodljivost prekomernega uživanja alkohola v družabnem življenju, ki postopno vodi v zasvojenost, stisko za bližnje in tveganje za zdravje. Mladi so se ob športnem udejstvovanju fotografirali in nam fotografije tudi poslali. Med vsemi prejetimi fotografijami smo izžrebali nagrajenca, ki je prejel bluetooth zvočnik, da bo ob dobri glasbi druženje v naravi in brez alkohola še zabavnejše.

Tretji sklop je bil namenjen mladinskim skupinam v slovenskih župnijah. Odzvalo se je 17 mladinskih skupin, pri katerih smo izvedli delavnico o nesprejemljivosti ter posledicah uživanja alkohola v prometu.

Delavnica je sestavljena na zelo interaktiven način, saj imajo udeleženci priložnost preizkusiti t. i. alkoočala, ki simulirajo opitost. Mladi so prehodili lažji poligon in opravili nekaj osnovnih motoričnih spretnosti. Tako smo se približali občutku, ki ga povzroči alkohol, in spoznali, kako hitro nam zoži vidno polje in celotno za-



Foto: Peter Tomažič

znavanje. Skupaj smo si ogledali tudi kratek posnetek prometne nesreče s smrtnim izidom, povzročene s strani opitega voznika, in se o njem pogovorili. Spoznali in razbijali smo nekaj najpogostejših mitov, povezanih z uživanjem alkohola, in se dotaknili splošnih učinkov alkohola na telo ter spoznali, kaj pravzaprav pomeni merica alkohola in kaj vse lahko povzroči. Namen delavnice – ozaveščati mlade o škodljivosti prekomernega uživanja alkohola nasploh v prometu kot tudi v družabnem življenju – je bil dosežen.

Nek mladi mož je na eni izmed delavnic dejal, da smo mladi predvsem neozaveščeni o učinkih alkohola na telo in naše doživljanje, zato nobena tovrstna preventivna akcija ni odveč. Tudi za nas izvajalce.

SKUPNOSTI MOST

Skupnosti MOST (Močni, Odločni – Skupaj smo Trdni) je program vzpostavitve posebnih stanovanjskih skupnosti oz. spremljanih samostojnih gospodinjstev za tiste zdravljenе alkoholike in druge odvisnike, ki v procesu reintegracije potrebujejo kontinuirano in dolgoročno strokovno ter osebno podporo pri vsakodnevni življenjskih izzivih. Preko preventivne dejavnosti in izobraževanj želimo v programu opolnomočiti tudi strokovne delavce, potencialne uporabnike, nosilce gospodinjstev, svojce, mrežo Karitas in širšo javnost ter preko različnih medijev krepiti prepoznavnost programa in problematike.

Konzorcijski partnerji programa Skupnosti MOST smo: Zavod karitas Samarijan, Društvo Žarek upanja in Zavod Pelikan – Karitas kot strokovni partnerji ter Slovenska karitas kot partner, ki bo pri programu skrbel za povezovanje in koordinacijo. Program sofinancira Ministrstvo za javno upravo.

V novembru in decembru 2019 smo partnerji začeli z medsebojnim spoznavanjem ter naredili analizo

stanja na obravnavanem področju. Mnogi zdravljeni alkoholiki in osebe z drugimi odvisnostmi imajo težave pri utrjevanju pridobljenih delovnih navad in potrebnih vedenjskih vzorcev za samostojno življenje brez substanc. V Sloveniji sicer obstaja nekaj možnosti za vključitev v programe reintegracije, vendar je ponudba omejena in le za določen čas.

Zastavili smo aktivnosti za razvoj in oblikovanje strateškega načrta programa ter izvedli izobraževanje za partnerje in zainteresirano javnost. V novembru, ki je mesec preprečevanja odvisnosti, smo se udeležili dni odprtih vrat partnerskih ustanov ter sodelovali na nekaterih dogodkih preventivnega značaja. Že od začetka programa strokovni partnerji izvajajo individualna in skupinska svetovanja za odvisnike in njihove svojce, ki bi se potencialno lahko vključili v programe reintegracije. V svetovanje je bilo v letu 2019 vključenih 22 posameznikov in 10 skupin.

V DOBRODELNI AKCIJI »DARILO ZA PRIJATELJA« ZBRANIH 2.800 IGRAČ IN USTVARJALNIH PRIPOMOČKOV

Jana Flajs

V skupni dobrodelni akciji 'Darilo za prijatelja' podjetja Acron, d. o. o., in Slovenske karitas je bilo v poslovalnicah Office&More in Bags&More v novembru in decembru zbranih 2.800 igrač in ustvarjalnih izdelkov v skupni vrednosti 9.000 EUR. Kupci so darovali pobarvanke, barvice, plastelin in otroške nahrbtnike. V imenu vsake stranke, ki je v času akcije kupila enega od teh izdelkov, je podjetje Acron, d. o. o., en enak izdelek podarilo v dobrodelni namen.

Med 16. in 20. januarjem so bili vsi izdelki predani škofijskim Karitas v Ljubljani, Novem mestu, Mariboru, Celju, Novi gorici in Murski Soboti, ki jih bodo razdelile otrokom v stiski po celi Sloveniji.

Iskrena hvala vsem kupcem – darovalcem. Za dobrodelno noto se iz srca zahvaljujemo tudi podjetju Acron, d. o. o.





INVENTURA 2019 V ŽK BUDANJE

Jožica Ličen

V času, ko vsi seštevamo in množimo, vpisujemo podatke v Program karitas ali Vprašalnike za župnijske Karitas, je na srečanju Karitas vipavske dekanije »Inventura ŽK«, najmlajše članice ŽK Budanje, dobila nov veter in novo, nematerialno, vsebino Karitas. Da ne bo pomote, poročilo o delu Karitas je nujno in potrebno, kajti le tako ostajamo del družine Karitas v Sloveniji, vendar Bog ne daje, da bi bilo to edino. Karitas v župniji je motor delovanja na številnih področjih, zato hvala vsem, ki vsebino Karitas doživljate tako kot tale mladenka.

JANUAR: Začelo se je leto 2019, ko smo drug drugemu zaželeli sreče, zdravja, ljubezni, veselja, poguma ... A marsikdo je v srcu čutil osamljenost, žalost, razočaranje, bolečino, nemoč ... Vsak od nas nosi v srcu svoj križ in svojo srečo.

FEBRUAR: Moč svetlobe in toplota sveč, ki smo jih prižgali na svečnico, sta napolnili naša srca.

Lurška Mati Božja. V soju sveč smo se iz cerkve podali k Županovi kapelici, da Lurški Mariji – kar doma v Budanjah – izrečemo zahvale in se ji priporočimo za zdravje in pomoč. Zdravi smo. Se tega sploh zavedamo?

MAREC: »Pomni, človek, da si prah in da se v prah povrneš,« smo slišali na pepelnico.

Minljivo je življenje na zemlji in večno v nebesih. Gospodovo oznanjenje, materinski dan. Spomnili smo se naših mam, ki so nam dale življenje, in jim po maši podarili cvet zahvale. Vesele so bile te majhne pozornosti. Marsikatera mama večkrat potarna, da njeni »ta mladi« zanje nimajo časa. To jo boli. Se tega sploh zavedamo?

APRIL: Post, ki nam je še kako potreben. Križev pot, ki ga tudi danes doživljamo vsak po svoje. Vsak nosi svoj križ, ki mu je naložen na ramena. Cvetna nedelja, ki smo jo dopolnili z izdelavo butare velikanke, ki je ponosno stala pred cerkvijo. Velika noč – odrešenje. On je za nas premagal smrt in nam dal večno življenje. Članice ŽK smo obiskale starejše, osamljene in bolne. Z majhno pozornostjo, predvsem pa s pogovorom in stiskom roke, smo dale to, kar ti ljudje najbolj potrebujejo. Vedno več je osamljenih, ki nas potrebujejo. Ali se tega sploh zavedamo?

MAJ: Marijin mesec. Šmarnice, ki so krasile Marijin oltar v cerkvi, in šmarnice kot lepa slovenska pobožnost, ki je vsak dan v mesecu dopolnila sv. mašo. Marijini oltarčki, ki smo jih imeli kar

doma, so bili veselje vsem. Otrokom, ki so Mariji pri našli sveže cvetje, in odraslim, ki smo ob pogledu nanjo večkrat vzdihnili »Marija, pomagaj«.

Konec meseca smo v procesiji k sv. Ahacu prosili za lepo vreme, dobro letino ...

Živimo v dolini, kjer imamo dovolj hrane, vodo, streho nad glavo ... Se tega sploh zavedamo?

JUNIJ: Binkošti. Sveti Duh na nas izliva svoje modrosti celo leto. Ali se jih zavedamo?

Sveto rešnje Telo in Kri. Lepo vreme nam je dalo možnost, da smo se v procesiji podali po Brithu in se ustavili ter prosili pri vsaki kapelici posebej. Tudi letos smo izdelali venčke svetega Ivana in jih obesili nad vhodna vrata.

JULIJ: Naš dolgoletni župnik g. Boris Čibej je med nami obhajal 60 let predanosti svojemu poklicu. Počitnice. V Budanjah se je po vasi razlegal smeh, slišala se je pesem, bučni aplavzi, vzkliki, himna, saj je potekal Oratorji. Mladi, povezani v skupno občestvo. Na pomoč smo pri izvedbi po najboljših močeh priskočili tudi starejši prostovoljci. Ne kritizirajmo mladih. Mladi so pomemben člen v Cerkvi. Ali se tega sploh zavedamo?

AVGUST: Drugi počitniški mesec. Marijino vnebovzetje, ko poromamo k Mariji Pomočnici v Log. Nekateri ste se podali na romanje s Karitas. Mnogi med nami si počitnic ne privoščijo. Nekateri zaradi finančnih težav, drugi zaradi nesoglasij v družini, saj bi vsak rad po svoje užival. Včasih se nismo pripravljali prilagoditi drug drugemu. Ne pridemo do skupnega jezika. Ali se tega sploh zavedamo?

SEPTEMBER: Ritem v družinah se je obrnil, saj se je začelo novo šolsko in veroučno leto. V naši župniji je na žegnanjsko nedeljo škof Jurij Bizjak blagoslovil dela na naši cerkvi. Zamenjali smo ostrežje cerkve. Po zahvalni maši je sledila pogostitev in druženje. Zelo veliko delo je bilo opravljeno. Skupaj smo zmogli. Ne-





katere župnije tudi v naši škofiji životarijo. Ali se tega sploh zavedamo?

OKTOBER: Rožni venec. Oktobra smo še bolj zavzeto prebirali jagode rožnega venca. K maši smo povabili starejše sovaščane in po maši pripravili druženje s pesmijo, pogovorom, pijačo in jedačo. Starejši so kot knjiga modrosti, ki jo je spisalo njihovo življenje. Prav oni so dragocen vir življenjskih nauk. Ali se tega sploh zavedamo?

NOVEMBER: Spomin nanje, ki so že v večnosti. Odšli so tja, kjer solze ne bolijo. Bodimo pripravljeni, saj ne vemo ne ure ne dneva. Skupaj z otroki, ki obiskujejo Marijine urice, smo izdelovale adventne venčke. Velikega pa smo postavile na farovski vrt. Birmanci so nam bili v pomoč v Pristanu, saj so s prostovoljkami pomagali pri pripravi in sodelovanju pri maši. Zanimiva izkušnja, nekaj novega, so povedali. Prav je, da mladi spoznajo tudi to plat življenja. Morda bodo prav oni tisti, ki nam bodo pomagali v naši starosti. Ali se tega sploh zavedamo?

DECEMBER: Pričakovanje in rojstvo. Izdelani in blagoslovljeni adventni venčki so po obeh mašah dobili lastnike. Teden Karitas. Zbirale smo hrano, obiskale Klic dobrote, otroci so obiskali Center Karitas v Ajdovščini, udeležile smo se predavanj ... Po stari budanjski navadi je otroke obiskal sv. Miklavž, kar pri njih doma. Tudi nam je priskočil na pomoč, saj je darila, ki smo jih pripravile s pomočjo KS, odnesel vsem starejšim. Sv. Nikolaj je naš farni zavetnik, ki deli dobroto med nas Budanjske celo leto. Prav na šagro smo se po maši zbrali še na Gorici, kjer je g. Andrej Vovk blagoslovil spominsko tablo našemu rojaku duhovniku Janku Barletu. Na tem mestu se je rodil pred 150 leti. Po govoru dr. Križnarja, ki nam je predstavil življenje in bogato delo g. Barleta, smo se ustavili še ob kozarčku in klepetu. Prišel je Božič. Rodil se je On – luč sveta. Dodajmo svojo kapljico olja, da luč ne ugasne, da bo njen plamen močnejši.

To je kratek in hiter pregled našega dela, dogajanja. Inventura leta 2019.

Gospod bo nekoč od nas zahteval odgovor za naš čas in dejanja. Ali se tega sploh zavedamo?

Inventuro je popisala in jo ponudila v razmislek članica ŽK Anja Praček.

KOMBI ZA FANTA IN DRUŽINO

Jožica Ličen

Sodelavci Karitas vipavske dekanije smo že v preteklosti sodelovali pri zbiranju sredstev za pomoč družinam, ki doživljajo različne preizkušnje. Tokrat so se pri nas zglasili pobudniki: Območna obrtno-podjetni-

ška zbornica Ajdovščina, Lions klub Zemono in Tekači vipavske doline. Povedali so:

»V družini sta dva otroka, ki sta že pred leti zbolela za mišično distrofijo, kar ju je priklenilo na invalidski voziček. Starejši sin je bil rojen leta 1996 in je na vozičku od svojega 14. leta. Mlajši pa se je rodil leta 2003 in je na vozičku od 13. leta. Mama že več let ne hodi v službo in skrbi za sinova, oče pa bi moral že biti v pokoju, vendar je aktivnost svoje zasebne dejavnosti podaljšal, da lahko bolje pomaga svoji družini. Sredstva, zbrana z dobrodelno akcijo, bodo namenjena nakupu kombija ter vgraditvi posebne rampe za lažje nameščanje invalidskih vozičkov v vozilo. Vse to pa bo izjemno olajšalo prevoze bolnih otrok in pomagalo družini, ki se je zaradi bolezni kar dveh otrok znašla v težkih razmerah.«



In tako je malo pred Veliko nočjo akcija stekla ... Ne bom naštevala vseh darovalcev in številnih dogodkov, ker bi verjetno koga izpustila. Ko so me klicali s TV, da bi tudi oni zbirali, sem to povedala pobudnikom in odgovor je bil: »V naši dolini pa nismo tako revni, da ne bi zmogli kupiti enega kombija. Bodite brez skrbi, kar bo zmanjkalo, bo prispevalo podjetje, kjer je zaposlen oče fantov.« In res 31.189,00 EUR je bilo nakazanih iz zbranih sredstev pri Karitas in malo pred Božičem je poklicala mama, da pridemo pogledat kombi.

Lep, velik kombi z vsemi dodatki ni bil nič v primerjavi s širokim nasmehom obeh fantov. Vozil je oče, ker je mama rekla, da še ne ve, kako se bo naučila ob vseh teh gumbih, pa jo je starejši sin potolažil: »Ne boj se, mama, jaz sem že vse naštudiral in ti bom povedal.«

Ob takih akcijah lokalno okolje diha dobrodelnost in dobesedno tekmuje v inovativnih idejah za zbiranje potrebne vsote, od najmlajših do najstarejših, zato hvala lepa vsem. Kombi je blagoslovljen – srečno vožnjo!



DOBRODELNI BOŽIČNI KONCERT POD MOGOČNIM KRNOM

Lidija Berginc

Vsi smo angeli z enim krilom! Če hočemo pleteti, se moremo objeti. To je bilo povabilo na dobrodelni božični koncert, ki je bil organiziran 11. januarja 2020 v cerkvi Srca Jezusovega v Drežnici. Ko vstopiš v prepolno cerkev petja željnih poslušalcev in v roke vzameš koncertni list, se zaveš, da je vsa ta množica nastopajočih in poslušalcev tu z istim namenom.

Raznolika sestava osmih nastopajočih zborov, od mešanih pevskih zborov, enega tudi iz zamejstva, in vokalne skupine do dveh oktetov, nam je pričarala čudovit večer. Nastopajoči so nas s pesmijo vsak na svoj način popeljali v božično skrivnost. Prav tako nas je spremna beseda vodila po običajih ob božičnih praznikih v preteklosti.

Višek dogodka je bil skupni nastop združenih zborov, v katerem je sodelovalo 168 pevcev. Zapeli so še štiri pesmi in kot zadnjo Sveto noč Franza Gruberja pod vodstvom dirigenta, župnika g. Slavka Hrasta, ki je tudi glavni »motor« tega dobrodelnega koncerta. Bilo je veličastno in sveto. Ta večer smo bili objeti z glasbo, ki se je zares povzpela do nebes, z njo pa tudi dobrot.

Na dobrodelnem koncertu smo zbirali sredstva za družino, ki se je znašla v težki finančni stiski, kot nam je predstavila voditeljica območne Karitas.

Papež Frančišek nam sporoča, da je »dar« kategorija, ki postavlja pred preizkušnjo današnji individualizem, hkrati spodbuja nove odnose in načine sodelovanja. Tega »daru« smo bili ob dobrodelnem koncertu deležni prav vsi: sodelujoči, ki so lahko s svojim petjem darovali ta lep večer, poslušalci pa smo bili združeni v poslušanju.

Dogodek je povezal tudi župljane, saj je bilo za organizacijo potrebne kar precej dobre volje. S pogostitvijo nastopajočih smo želeli pokazati hvaležnost, da so se kljub vsakodnevnim obveznostim odzvali na klic dobrodelnosti.



Župnijska Karitas Drežnica se vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri nastajanju in izvedbi dobrodelnega koncerta, najlepše zahvaljuje in Bog vam povrni.

TONETU V SPOMIN

Jožica Ličen



Vsi, ki smo Toneta Seiferta poznali in bili deležni njegovega talenta, dragocenih nasvetov, številnih podob na platnu in v barvah, težko sprejememo, da je odšel. 25 let sinjevrških druženj ter veliko razstav Umetniki za Karitas nosi pečat našega prijatelja, strokovnega sodelavca in slikarja Toneta Seiferta.

Naše sodelovanje se je začelo že davnega leta 1995, ko je bil kot tehnični urednik Družine tudi odgovoren za galerijo. Skupaj smo postavili prvo razstavo in vse naslednje širom domovine in v zamejstvu. Bruselj, Rim, Dunaj ostajajo v spominu nas vseh; ko smo prišli na razstavo, se je vse zdelo samoumevno, a »zveličavna trojka« Tone, Lucijan, Bogdan je ob vsaki razstavi stkala zanimive zgodbe, ki so nam dajale moč in pogum. Pred leti sem zapisala: »Tone je legenda,« in res, legende ne umrejo, njegove slike in zgodbe ostajajo z nami. Verjamem, da bodo sončni vzhodi nad Sinjim vrhom dobili nove barve, tako kot je edinstveno barvo dobil v zadnji koloniji njegov Iskalec.

Dragi Tone, v imenu vseh, ki smo bili del palete lepega in dobrega, kličem: Naj te pri Nebeškem Očetu spremlja naša hvaležnost in bratska ljubezen. Počivaj v miru!



Ljubljana

V LJUBEZNI OSVOBOJENI KRIVDE IN SRAMU

Ana Brumec

Tradicionalni četrtkov izobraževalni večer na Brezjah

20

V četrtek, 12. 12. 2019, je na Brezjah potekal tradicionalni četrtkov izobraževalni večer za sodelavke in sodelavce Karitas. Nagovorila nas je dr. Tatjana Rožič, zakonska in družinska terapevtka ter supervizorka, soustanoviteljica Študijsko-raziskovalnega centra za družino v Ljubljani. Večer je nosil naslov **V ljubezni osvobojeni krivde in sramu**.

Predavateljica je najprej spregovorila o temeljni potrebi slehernega človeka (tudi odraslega!) po navezanosti, torej da nekam oz. nekomu pripada, ima varno izhodišče, od koder si upa v svet, ter varen pristan, kamor se v stiski lahko zateče. Poudarila je, da biti v stiku z drugo osebo najprej pomeni biti sposoben zaznati lastna občutja in se z njimi pomiriti, vzpostaviti očesni stik z drugo osebo, se nanjo uglasiti in biti prisoten v odnosu z njo. Med ovirami, ki onemogočajo vzpostavljanje pristnega stika, je dr. Rožičeva tokrat izpostavila obrambno vedenje, ki služi temu, da nam se z nekim (običajno neprijetnim) čustvom ni treba soočiti. Sem je med drugim uvrstila tudi hecanje, sarkazem, zavijanje z očmi, kritiziranje, skrivnostnost, prezasedenost ter spreminjanje teme pogovora. Pod obrambnim vedenjem, ki preprečuje pristen stik s sočlovekom, sta najpogostejše občutji krivde in globokega sramu.

Med premori za lasten razmislek ter pogovori po skupinah smo iskali besede, ki bi jih lahko namenili sebi, ko doživljamo taka občutja, pa tudi stavke za ljudi, s katerimi se vsakodnevno srečujemo. Skupaj smo

prišli do ugotovitve, da je najučinkovitejše zdravilo za krivdo odpuščanje in sočutje, za sram pa pogum, da o njem spregovorimo, sočutje in povezanost. Zgled tega nam je v vsakem trenutku lahko Božje usmiljenje, saj nam nebeški Oče daje zgled ljubezni, ki ne izbira, in sočutja, ki nikoli ne obsoja, temveč zdravi še tako globoke rane.

Srečanje smo zaokrožili s sveto mašo, ki jo je daroval prelat Anton Slabe, in bogati za vsaj kakšno spodbudno misel odkorakali v snežen večer.

ŽIVLJENJSKE IZGUBE IN PROCES POSLAVLANJA

Alenka Petek

V soboto, 18. 1., je na Viču pod vodstvom dr. Barbare Simonič in Tanje Valenta potekalo izobraževanje na temo Življenjske izgube in proces poslavljanja. Najprej je vse udeležence pozdravil in nagovoril Marko Čižman, predsednik ŠKL. Sledil je nastop gospel zbora Bee Geesus. S svojim energičnim petjem in čvrstim ritmom so nam pričarali edinstveno glasbeno doživetje. Posebej so pripravili pesem o izgubah in se s tem uglasili na temo našega srečanja. S svojim ubranim petjem so razelektrili ozračje pred zelo resno temo, ki nas je čakala v nadaljevanju.

V predavanju dr. Barbare Simonič smo slišali, da so izgube spremembe, ki ne gredo po naših načrtih. Izgube so nepredvidljive. Izgubimo lahko osebe, zdravje, telesne sposobnosti, lastnino, službo, dom, pričakovanja ... Proces soočanja z izgubami je normalen in naraven odziv na izgubo in obsega več stopenj. Potreben pogoj za celjenje ran je tudi čas, ni pa zadosten. Na izgube se naše telo odziva na vedenjski, miselni, telesni, duhovni in čustveni ravni. Ko izgube predelamo, jih moramo na primeren način vključiti v svoje življenje, da se bomo spet počutili mirne in varne ter bomo lahko živeli naprej.

Ob izgubi imamo ljudje manjše potrebe po druženju, se osamimo, zniža se naša produktivnost, smo nemirni, ne razmišljamo jasno, smo splošno razdražljivi in pogosto zamerimo. Soočamo se tudi s pomanjkanjem koncentracije, težko se odločamo, imamo probleme s kratkoročnim spominom, smo pretirano zaskrbljeni in nezaupljivi. Ob telesnih in vedenjskih odzivih na izgubo se pojavijo tudi duhovni. Sem štejemo izgubo smisla življenja, izpraševanje o veri, faze obtoževanja (tudi Boga – nanj smo pogosto jezni) ter želje, da bi se pridružili umrlemu.

Vsaka izguba zahteva proces žalovanja, ki je različno dolg in odvisen od izgube in posameznika. Če nismo šli skozi proces žalovanja, izgube nismo izžalovali.





Tanja Valenta nam je predstavila zapleteno žalovanje. Gre za nerazrešeno, nezdravo, kronično, zapleteno nesposobnost soočanja z realnostjo izgube. Oseba ne zmore prenesti bolečine izgube, občutkov jeze, žalosti, frustracije in depresije ter živeti svojega življenja.

Po predavanju je sledilo delo v šestih skupinah na temo Soočanje s procesom izgube pri sebi. Udeleženci so pri sebi poiskali izgube, ki so jih v življenju najbolj zaznamovale. Razmišljali so, zakaj so bile te izgube zanje tako težke in kako so se takrat počutili. Pogovorili so se tudi o tem, katera faza žalovanja je bila pri njih najdaljša in s čim so se najtežje soočili.

Naši prostovoljci so se v svojem življenju srečali z različni izgubami. Najbolj so jih zaznamovale izgube bližnjih, oseb, ki so jim bile čustveno blizu, rojstvo invalidnih otrok, izpraznjeno gnezdo, izguba službe, bolezen, ločitev, nenadna smrt.

Spraševali so se, zakaj v današnji družbi ni dovoljena žalost in žalovanje. S tem, ko ti zdravnik predpiše tablete ali da injekcijo, ti uniči možnost pravega pristnega žalovanja. Zakaj medicina ne dopusti, da normalno izžaluješ? Zakaj zdravniki dojemajo smrt kot poraz?

Vsak udeleženec je ob izgubah žaloval na svoj način. Tudi trajanje žalovanja je bilo različno dolgo. Oporo so si poiskali pri najbližjih, sorodnikih, partnerju. Spoznali so, da se takrat ne smeš izolirati in osamiti. Veliko so pre jokali in se spraševali, zakaj se je to zgodilo ravno njim. Vse, kar so pokojni storili dobrega, bo živelo z njimi in v njih še naprej in to bodo prenesli tudi mlajšim generacijam. Ob težkih izgubah se jim je ustavil čas. Večina si je pot iz stiske poiskala v delu, aktivnosti, prostovoljstvu, veri. Ko je bilo najtežje, so

svojo bolečino preložili na Boga. Tolažbo so našli v veri in misli, da bodo s pokojnimi zopet srečni v nebesih. Mislijo nanje in molijo zanje. Spoznali so, da se v težki situaciji ne smeš zapreti vase in zgraditi zidu okoli sebe. Če je pretežko, moraš poiskati nekoga, ki te bo poslušal, če je treba, tudi pomoč strokovnjaka.

V zadnjem delu delavnice so na nagrobnik zapisali, kaj so z določeno izgubo izgubili, ter napisali epitaf.

Zahvaljujemo se vsem prostovoljcem, ki so se izobraževanja udeležili v tako velikem številu ter bili v delavnicah pripravljeni s skupino deliti svoje izkušnje ob izgubah.

KAKO ME NAGOVORIJO JEZUSOVI ČUDEŽI

Alenka Petek

Od 10. do 12. 1. smo se v Portorožu ponovno srečali udeleženci izobraževanja za svetovanje, ki sta ga vodila dr. Stanko Gerjolj in Ana Rožman. Tokratna tema je bila Jezusovi čudeži.

Večer smo začeli z refleksijo zadnjega srečanja. Udeleženci so omenili, da so bili presenečeni, koliko stvari in dogodkov, za katere so mislili, da so že pozabljeni, je priplavalo na površje.

Novo temo smo pričeli s prebiranjem štirih čudežev, s katerimi je Jezus ozdravil ljudi (Jezus v soboto ozdravi sključeno ženo, Jezus obudi mladeniča iz Naima, Jezus pomiri vihar, Žena, zasačena pri prešuštvovanju). Tudi sami smo bili spodbujeni k temu, da smo se spomnili situacij in dogodkov, ko je po nas deloval Jezus in bi jih prav tako lahko imenovali čudeži. Spoznali smo, da imamo veliko stvari za samoumevne, ko pa jih podrobneje pogledamo, vidimo, da le ni bilo tako. Po ogledu štirih risb in prebrani Božji besedi o konkretnih čudežih je imel vsak udeleženec možnost, da si je za nadaljnje delo izbral tistega, ki ga je najbolj nagovoril. Osredotočili smo se na osebe na risbi, jih pobarvali, se njimi identificirali ter jih dodelali.

Vsak čudež je predstavljal drugačno vsebino. Tudi sami smo se postavili v drže določenih oseb na risbi in ugotavljali, kako je biti v določenem položaju (sključene žene, mrtvega dečka, udeležencev v viharju





ter prešuštnice). Vsak je napisal tudi svoj psalm, ki je bil vezan na konkretno stisko in osebo.

V manjših skupinah smo se ukvarjali z interpretacijo narisane in postavitev oseb glede na konkreten čudež pri vsakem posamezniku.

Tudi mi smo večkrat v situaciji, ko se lahko prepoznamo v različnih osebah (Jezus, apostoli, grešniki, sključena žena, mrtvi mladenič, farizeji, opazovalci, otroci ...).

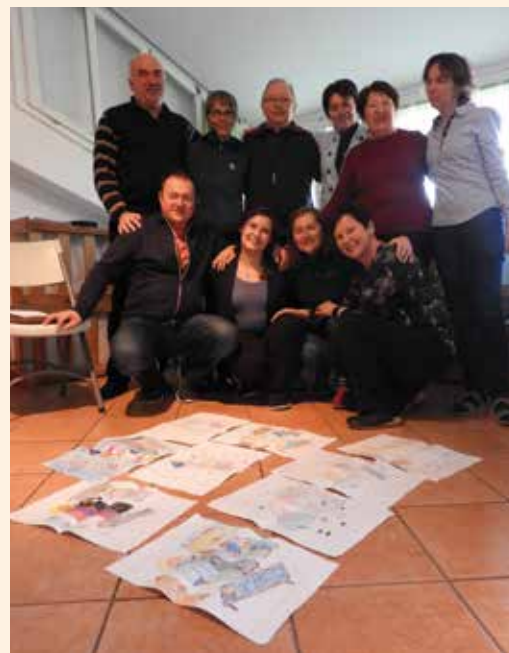
Čudeže smo preslikali v dogodke in osebe iz svojega življenja ter se pri posameznem čudežu soočili z določenimi vprašanji in domnevmami.

1. Pogosto nas stiske sključijo. Kaj nas tako sključuje, da ne vidimo izhoda? Kaj nas tako zveže, da se počutimo nepomembne? Večkrat smo v situaciji, ko so nam pomembnejša pravila, človeka v stiski pa ne opazimo ali ga celo prezremo. Si upamo kdaj pravilo prelomiti, obiti (ni nujno, da je to pravilo napisano), da smo si bližje s sočlovekom, da mu pokažemo, da nam je mar zanj, da pokažemo odnos? S tem ko ga nagovorimo in povabimo medse, nam postane pomemben. To ga vzravna. Komunikacija z Bogom nam odpira oči za človeka v stiski.



2. V kateri situaciji smo kot mrtvi mladeniči iz Naime? Je to takrat, ko se počutimo nemočne, ko iz različnih težkih situacij ne vidimo izhoda, ko življenje teče mimo nas in smo v stanju potrtosti, brezizhodnosti? Kako se doživljamo kot matere mrtvega mladeniča? Ali se vdamo v usodo in situacijo objokujemo? Smo sposobni v taki situaciji izstopiti iz okvirov? Sodelujemo pri etiketiranju in miselnosti, da se ne da nič storiti, da nič nima smisla, ter osebo odpišemo? Se pridružimo okolici, ki osebo označi za mrtvo in pravi, da se nima smisla truditi? Ali imamo dovolj poguma, da si upamo spremeniti situacijo? Če je okolje mrtvo, se človek hitro vda, nima pričakovanj in životari. Ko od njega nekaj pričakujemo, se prebudi in zaživi.

3. Kakšen odnos imamo do Boga? Se nanj obračamo vsak dan, ali tudi kdaj pustimo, da nam zaspi? Kadar nam gre dobro, se imamo za samozadostne in mislimo, da Boga ne potrebujemo. Ko pa nas življenje



pripelje v težke situacije, ga navadno začnemo iskati in se obračati nanj. Kako reagiramo v odnosu do Boga, ko nam teče voda v grlo? Ga znamo prebuditi, da se ne potopimo? Če nam ne uspe, kdo vse je kriv za težko situacijo? Iščemo krivca v sebi ali pri drugih? Se znamo v težkih situacijah strezniti in poiskati resurse v sebi? Kot osebe v viharju smo tudi mi lahko v vseh teh vlogah. Včasih smo v položaju depresivne drže, vdanosti v usodo, osamljeni, nemočni.

4. Kdaj smo v vlogi grešnika? Ko nas okolje obsoja ali v situaciji grešnega kozla? Se pustimo zmanipulirati, smo lahko sredstvo za doseg napačnih ciljev? Koliko lahko prenesemo, kako se v takšni vlogi počutimo? Pri farizejskem pogledu ne gre za to, kdo bo komu pomagal, ampak kdo bo zmagal, kdo se bo bolj uveljavil. Javnost in mediji lahko imajo velik vpliv. Človeka lahko zlorabijo ali uničijo za doseg drugih ciljev. Človek je lahko v vlogi grešnice tudi takrat, ko ga drugi uporabijo kot sredstvo za doseg svojih ciljev. Ko se Jezus skloni in piše po tleh, se spusti na raven grešnice, z njo čuti. Ko pritiski malo popustijo, vstane. S tem jim nastavi ogledalo in z njihovimi argumenti postavlja vprašanja. V množici so nekateri pogumni, drugi se skušajo skriti. Nekateri so zraven prostovoljno, drugi pod prisilo.

Na podlagi izbranega čudeža je vsak napisal svoj psalm. Dele psalmov smo prebrali pri nedeljski sv. maši in jo s tem na poseben način obogatili.

Med srečanjem smo spoznali, da se z majhnimi čudeži pogosto srečujemo. Zelo pomembno je, da vsak posameznik da od sebe tisto, kar lahko, in hkrati zaupa, da rezultat ni odvisen samo od njega. Če živimo v prepričanju, da ne moremo storiti nič, po navadi tudi nič ne storimo. Vsi liki teh štirih čudežev živijo v nas. Pomembno je, da prepoznamo te dimenzije v sebi in dopustimo Jezusu, da vstopi.



TISKOVNA KONFERENCA O REŠEVANJU VEČJIH STISK PRI ŠKOFIJSKI KARITAS LJUBLJANA

Alenka Petek

Škofijska karitas Ljubljana je 12. decembra 2019 pripravila tiskovno konferenco, **na kateri je predstavila reševanje večjih stisk**.

V letu 2019 smo pomagali 23.000 uporabnikom, ki so deležni različnih oblik materialne pomoči, od rednih paketov hrane do plačila osnovnih položnic.

Ker pa so stiske naših prosilcev tudi večje in v zadnjih letih vse bolj kompleksne, vsaj nekateri potrebujejo obsežnejšo pomoč.

V decembru smo zaključili z akcijo pomoči pri nakupu kurjave. To je pomoč, ki je na gospodinjstvo večja, kot so ostale oblike pomoči. Vlogo za pomoč pri nakupu kurjave je oddalo 207 prosilcev, ki smo jim pomagali z 50.700 € pomoči. Velik del prosilcev je dobilo pomoč pri nakupu drv, sledi kurilno olje in plačilo položnic za ogrevanje.

Prav tako se na nas obračajo tudi prosilci, ki jih doletijo različne nesreče in težave, ki za rešitev potrebujejo več sredstev. To so prosilci, ki potrebujejo zdravstvene pripomočke, plačila dodatnih terapij za invalidne otroke, obnovo stanovanj ali nakup opreme po sanaciji požara, prilagojeno opremo za stanovanja invalidov, dokup invalidskih pripomočkov ali dodatne opreme za invalidske vozičke, izgradnjo kopalnice, prekritje strehe, pomoč pri zadnjih fazah gradnje hiše ...

Veseli smo, da jim lahko pomagamo. To so tako posamezniki, upokoјenci kot tudi družine. Imajo nizke dohodke, zato si težko sami zagotovijo sredstva za plačilo takšnih stroškov. V lokalnem okolju se povežemo z župnijsko Karitas in z drugimi dobroteljnimi organizacijami ter Centri za socialno delo. Mnogo takšnih stisk pa na letni ravni rešijo tudi župnijske Karitas same.

Na tiskovni konferenci smo predstavili primer družine, za katero se je s pomočjo Radia Ognjišče v njihovi dobrotelni akciji Srebrna diagonala zbralo 31.785 €.

Zbirali smo sredstva za nakup prilagojenega vozila za petčlansko družino, v kateri se je najstarejši otrok, Sašo, pri dveh mesecih okužil z bakterijskim meningitisom, sledilo pa je deset let življenja med domom in bolnišnico. Bolezen je pustila hude posledice tako na kognitivnem kot motoričnem razvoju.

Danes je Sašo star štirinajst let, ne vidi, ne govori, ne hodi in je popolnoma odvisen od tuje pomoči. Največ mu je nudijo domači družinski člani. Družina ima še dva mlajša otroke. Oba sta njegova dobra prijatelja in sta zelo navezana nanj. Drugim brez težav delita informacije o bratovi bolezni. Sta zelo empatična in



senzibilna otroka ter zelo hitro prepoznata Saševo počutje in potrebe.

Zato da bi se kot družina lahko vozili skupaj v enem avtomobilu, so se že nekaj časa spogledovali z idejo o nakupu vozila, ki bi bilo primerno za prevoz invalidov, hkrati pa bi se z njim lahko vozila cela družina.

Z 32.449,99 €, zbranimi v akciji Srebrna diagonala, so kupili rabljen avtomobil, primeren za prevoz invalidov. Med zbiranjem sredstev so se darovalci zelo poistovetili z družino. Mnogi so nas poklicali in z nami delili stiske, izkušnje ter težave ob podobnih boleznih svojih otrok.

Zahvaljujemo se tudi donatorjema: Avtocentru Špan, d. o. o., iz Brezovice, kjer so nam odstopili prostor za tiskovno konferenco in družini darovali brezplačni prvi servis avtomobila, ter podjetju Suma projekt, d. o. o., iz Most pri Komendi. Pri njih je bil avto v predelavi in ob koncu konference smo si avto lahko tudi ogledali.

Pomoč ne bi bila tako hitra in učinkovita, če ne bi bilo tako dobrega sodelovanja Radia Ognjišče, donatorjev, darovalcev in humanitarne organizacije ter seveda družine same.





maribor

BOŽIČNO KOSILO V LJUDSKI KUHINJI BETLEHEM

Darko Bračun

24

V praznično okrašeni Ljudski kuhinji Betlehem je kakor vsako leto prejemnike, ki vsak dan zaužijejo toplo kosilo, sprejel mariborski nadškof metropolit, msgr. Alojzij Cvikl. Zbranim je voščil z naslednjimi besedami:

»Vesel sem, da lahko na ta dan, ko bomo obhajali sveti večer in se poglobljali v skrivnost božiča, nekaj trenutkov preživim z vami.

Božič ni samo čas, ko je vse lepo okrašeno, ampak je čas, ko v odprtosti srca želimo posnemati pastirje, ki jim je angel oznanil: »Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Kristus Gospod!« Kristus pomeni: Bog, ki rešuje.

Tudi nam pastirji želijo povedati to, kar so slišali, videli in doživeli.



Božič je blagoslov za vsakega izmed nas, kajti z njim se začne novo obdobje. Nič več »oddaljeni Bog«, ki je visoko in daleč od nas, ampak Emanuel, Bog z nami. S svojo bližino nam vliva pogum in kaže pot.

Vsem vam želim, da za božične praznike doživite, kako se to novorojeno Dete želi dotakniti srca vsakega od vas, da ga ogreje, in da bi začutili, kako je vsak od nas dragocen v njegovih očeh. Težje kot je naše stanje, bolj čutimo, da nismo sami.

V novem letu 2020 vam želim zdravja in seveda Božjega blagoslova.

Letos vam prinašam poseben dar: blagoslovljeno vodo, ki nas spominja, da je Gospod vedno z vami!«

Po voščilu se je nadškof pridružil sodelavcem in prostovoljcem Karitas ter delil kosilo in se v prijetnem druženju srečal z vsakim, ki v svoji stiski potrebuje pomoč.

Hvala vam, dobri ljudje, ker vse leto podpirate, darujete in pomagате ter zagotovite toplo kosilo tistim, ki živijo na robu in pozabljeni od vseh.

10 LET STANOVANJSKE SKUPNOSTI ČEBELICE

Karmen Fridrih

V mesecu januarju smo v Stanovanjski skupnosti Čebelice praznovali 10 let, odkar so naši varovanci prvič prespali v tej hiši. 10 let je za nami, odkar so se nekateri izmed varovancev kljub svoji starosti prvič v življenju ločili od svojih staršev in zaživeli v novi skupnosti. Bili so prijetni in težki dnevi, tako za varovance kot tudi za zaposlene. V teh letih smo prebrodili marsikatero preizkušnjo ter doživeli marsikatero nepozabno dogodivščino. Vedno smo se trudili, da so bili varovanci na prvem mestu. Težav nam ni uspelo vselej popolnoma rešiti, smo pa vedno imeli pred seboj željo, da stvari rešimo tako, da bi bilo najboljše za varovance. Vseskozi smo se zavedali, da je to njihov dom. Zaposlene smo dnevno odhajale domov, oni pa so ostajali v tej hiši in v tem okolju. Prostor in okolje smo želeli prilagoditi njim. Narediti smo jim ga želeli čim bolj domačega. Čeprav to nikoli ne bo njihov prvi





dom, je res, da je za nekatere izmed varovancev prav ta dom edini, ki ga imajo. Dejstvo je, da so še vedno doma tam, kjer je njihova družina.

Hvaležni smo, da smo lahko ta slavnostni dogodek obeležili s sveto mašo, ki jo je daroval mariborski nadškof metropolit Alojzij Cvikl. Dogodka so se udeležili tudi: predsednik nadškofijske Karitas g. Branko Maček, generalni tajnik g. Darko Bračun, lokalni duhovnik arhidiakon g. Jože Vogrin, svetnik g. Alojzij Vicman, predstavniki lokalne skupnosti, starši in skrbniki ter posamezniki, ki naš razvoj skozi leta redno spremljajo. Na dogodku smo se z varovanci predstavili s kratkim kulturnim programom, ob koncu pa za vse prisotne pripravili okusno pogostitev.

Pred nami je tako novo desetletje. Pogumno smo zakorakali vanj. Sledili bomo željam varovancev in se še naprej trudili zanje.

SVETOPISEMSKE PODOBE OPLOTNIŠKIH SLIKARJEV V SLIKAH, KI VZBUJAJO OTROŠKO RADOVEDNOST

Lidija Ivanuša

V župniji Čadram – Oplotnica se od decembra 2019 dalje s sten veroučnih učilnic z otroško igrivostjo nasmihejo svetopisemske podobe izpod čopičev oplotniških slikarjev.

»Moč je v povezovanju in sodelovanju.« Da to niso le besede, z veseljem potrjujemo z uspešno zaključenim projektom, ki je nastal v soustvarjanju župnije Čadram – Oplotnica s Sekcijo za likovno umetnost in oblikovanje Oplotnica.

Oplotniški slikarji so ustvarili izjemno svetopisemsko zgodbo v slikah. Čutno so odstrli resne teme katoliške vere, v razmislek in razumevanje otroški radovednosti ter z milino, ki poboža otroško dušo in srce.

Vse se je začelo z idejo ... Po zaključeni prenovi veroučnih učilnic ob koncu leta 2019 se je namreč poročilo ključno vprašanje: Kaj več še lahko naredimo za otroke, učence, da jim čim bolj nevsiljivo približamo vero? Kaj še storiti, da bodo z veseljem vstopali v sveti hram? Seveda, zgodbe. Zgodbe, če so zanimive, so tiste, ki vedno vzbudijo otroško radovednost, in radi imamo slike, še posebej otroci. Rodila

se je ideja katehetinje Lidije Ivanuša: svetopisemski dogodki skozi slike naših oplotniških slikarjev. Da, to bi bilo zanimivo za naše otroke. Idejo je z veseljem podprl župnik Davorin Vreča. Ob takojšnjem pozitivnem odzivu predsednice sekcije za likovno umetnost in oblikovanje Oplotnica, ge. Katje Višnar, je projekt zaživel.

Nastale so slike oplotniških slikarjev, ob katerih bomo lahko odslej vstopali v svet svetopisemskih dogodkov in razumevanje Boga spoštljivo, a vendar s toliko zanimanja, da bodo otroci, učenci, z veseljem stopali po poti krščanske vere.

Iskrena hvala za hitro odzivnost in soustvarjanje te izjemne zgodbe, tako predsednici Kulturno-umetniškega društva ge. Emiliji Hren Dečar in predsednici sekcije ge. Katji Višnar kot vsem slikarjem Sekcije za likovno umetnost in oblikovanje Oplotnica.

Slikarji, katerih iskriče svetopisemske slike odslej krasijo veroučne učilnice so: Vojko Kumer, Stane Podvršnik, Katja Višnar, Suzana Marovt, Lucija Gorenjak, Jani Konec, Mateja Božič, Branka Plajh, Barbara Kalšek in Ivica Ratej.

Da je bila otvoritev slik v čarobnem prazničnem decembru še bolj mistična, je poskrbela Žana Višnar s svojim izjemnim glasom v pesmi.

Ponosni smo, da smo s tem dejanjem še enkrat dokazali, da so vrednote povezovanja in sodelovanja, ne glede na prepričanja posameznikov, močnejša v dobrobit celotne skupnosti in naših otrok.

Vsi v župniji Čadram – Oplotnica z župnikom Davorinom Vrečo smo si edini, da bomo s ponosom ambasadorji oplotniških slikarjev in slike predstavljali ne le bodočim rodovom naših otrok, temveč tudi vsem, ki nas bodo obiskali. Naj bo naša zgodba sožitja navdih tudi vam. Ja, DA se!





ново mesto

ŠKOFIJSKA KARITAS NOVO MESTO V POVSEM NOVIH PROSTORIH

Gregor Vidic

26

V petek, 29. novembra, je novomeški škof msgr. Andrej Glavan ob navzočnosti sodelavcev škofijskih služb, dekanov, predstavnikov župnij, župnijskih, škofijskih in Slovenske karitas blagoslovil povsem nove prostore Škofijske karitas Novo mesto.

Mnogi izmed navzočih so orali ledino Karitas pred tremi desetletji, bodisi na državni ravni v okviru Slovenske karitas, v okviru takrat ŠKL in župnijskih Karitas, kjer so zvesti sodelavci Karitas še danes. Ne smemo pozabiti na vse pokojne sodelavce, ki so se



od nas že poslovili. Kot sodelavci Božje ljubezni vedno zaupamo, da že uživajo zaslužen plačilo pri Bogu. Vsi ti so zaslužni za ugled, ki ga danes uživa Karitas. So tisti barvni kamenček mozaika dobrih del, ki odseva Božjo podobo, Njegovo neizmerno dobroto in usmiljenje, tolažečo roko, sočutno srce, in tudi temelj zaupanja, na katerem stoji točno takšna Karitas, kot jo potrebuje slovenski človek.

Pa ne le slovenski človek. Kot veste, žarki dobrote in upanja segajo tudi onkraj meja, ki jih postavlja človek; naj kot najbolj svež primer omenim samo pomoč prizadetim po potresu Albaniji.

Ta dan je bil za vse nas, karitativne sodelavce, neizmerne pomena, saj smo po 13 letih, odkar je škof Andrej ustanovil Škofijsko karitas Novo mesto, dobili povsem nove, namensko zasnovane in opređene prostore Karitas.

»Danes moram namreč ostati v tvoji hiši,« smo slišali Jezusovo povabilo Zaheju v Lukovem evangeliju. Mar ni to tisto, po čemer vsi hrepenimo: da v naše domove in na delovna mesta pride in na njih ostane blagoslov.

V stavbi, ki ima duha, ki ga ne bi mogla imeti nobena novozgrajena moderna gradnja ... Ta duh preveva njene zidove vse odtlej, ko so pred sto in več leti položile temeljni kamen sestre notredamke. Čutijo se njihovi žulji, znoj, skrbi ter nesluteni napor, ki so jih morale vložiti, da ta stavba stoji. Čutijo se dobra dela dobrotnikov, ki so z jasnim DA odgovorili Božjemu klicu. Čutijo se generacije dijakov in učencev, ki so hodili po tej stavbi.

Da, lahko rečemo, da ima stavba tistega duha, ki kar sam usmerja v dejavnosti, ki jih danes pod svojo streho združuje ta mogočna zgradba Baragovega zavoda, kjer je v sklopu projekta prenove s koncem letošnjega leta povsem nove prostore pridobila tudi Škofijska karitas Novo mesto. Iz do sedaj namensko neopredeljenega dela mansarde bo za programe Karitas namenjenih skupno okrog 270 m². Po zaslugi Škofije Novo mesto ter njene gospodarske uprave je Škofijska karitas NM pridobila večnamenski prostor, družabni prostor (dnevno sobo), čajno kuhinjo, arhiv, tri pisarne ter sanitarije. Stavba je pridobila tudi nov vhod v pritličje ter klančino brez stopnic, in ker bodo vsa nadstropja južnega trakta povezana z dvigalom, bodo tako tudi prostori Karitas končno postali dostopni invalidom.

Program Dnevna soba bo prek socializacije poskušal posameznika, še zlasti starejše, opogumiti za delo v skupini, bodisi prek delavnic, ročnih spretnosti, izobraževanj ali družabnih dogodkov. Pestro ponudbo delavnic in tematskih aktivnosti bomo dodatno obogatili s srečevanjem pogovorno-terapevtskih skupin (trenutno delujeta dve takšni skupini, ki se bosta srečevali tedensko oziroma mesečno), hkrati pa bomo poskrbeli tudi za redno medgeneracijsko sodelovanje med starejšimi in skupino šolarjev, ki bodo k nam prihajali tedensko. V osrednjem družabnem prostoru, t. i. dnevni sobi, bo potekalo vsakodnevno druženje 10–20 starejših oseb. Prostor bomo sčasoma opremili tako, da se bodo uporabniki počutili karseda podobno kot v svoji dnevni sobi, kar bo omogočalo, da se bodo počutili domače, drug drugega spodbujali k igranju družabnih iger, ob skodelici čaja ali kave klepetali ali pa prebirali časopise, revije in knjige. Namen tega je tudi pogovor koordinatorja ali ostalega osebja s posamezniki, ki jih na osnovi izvedenega pogovora lahko usmerijo v osebni pogovor s svetovalnim kadrom. Slednje, v zahtevnejših primerih, po potrebi vključuje tudi različne strokovnjake, prosto-



voljce ali pa se pripravi načrt in vzpostavi medorganizacijsko sodelovanje.

Drugi skupni prostor bo večnamenski, ki ga bo, glede na potrebe, možno hitro preurediti v učilnico, predavalnico, svetovalnico, sejno sobo ali pa delavnico, kjer se bodo vršile tedenske delavnice. Ustvarjalne delavnice so se že v okviru letovanj Karitas v Portorožu izkazale za odlično orodje socializacije. Spodbujajo k razmišljanju in k izboljšanju kognitivnih procesov. Opazili smo, da pravilno izbrane tehnike in materiali omogočajo veliko pozitivnih izkušenj pri ustvarjanju tudi osebam, ki imajo telesne omejitve.

V družbi, ki se predstavlja kot družba obilja in priložnosti za uspeh, pomanjkanje uspeha na poslovnem ali zasebnem področju pomeni poraz. Na Škofijski karitas Novo mesto pa s projektom Dnevna soba želimo starejšim ponuditi to, kar potrebujejo: zavest, da so sposobni, vredni življenja in kvalitetnih odnosov ter zaradi svoje starosti tudi zakladnica modrosti in izkušenj.

Želimo ponuditi to, k čemur nas vabi papež Frančišek: ustvarjati kulturo srečevanja ter tako ustvarjati priložnosti za dobra dela.



MOBILNA IZOBRAŽEVALNA RAZSTAVA CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Saša Zvonar

Izobraževalna razstava Cilji trajnostnega razvoja je namenjena širšemu občinstvu. Nastala je v sklopu 3-letnega projekta MIND, preko katerega si 12 partnerskih organizacij iz 11 evropskih držav prizadeva za povečanje ozaveščenosti javnosti o povezanosti migracij z globalnim razvojem ter spodbuja k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja.

Razstava je sestavljena iz 17 ciljev trajnostnega razvoja. Na vsaki fotografiji je ime in opis cilja, nekaj podatkov in primer, kako ga Slovenska karitas preko svojih projektov v državah v razvoju uresničuje v Afriki in na zahodnem Balkanu.

Cilje trajnostnega razvoja so leta 2015 sprejele vse države članice Organizacije združenih narodov, vključno s Slovenijo, v Agendi 2030 za trajnostni razvoj. V 17 ciljih je poudarjena pomembnost skladnega ekonomskega, socialnega in okoljskega razvoja. Postavljajo nove temelje pri naslavljanju neenakosti, gospodarske rasti, dostojnih delovnih mest, izzivov mest in naselij, industrializacije, energije, podnebnih sprememb, trajnostne potrošnje in proizvodnje ter miru in pravičnosti. Tako v državah v razvoju kot v razvitih državah jih je treba uresničiti do leta 2030.

V letu 2020 bo razstava potovala po Sloveniji, po knjižnicah, šolah, zdravstvenih domovih in bolnišnicah. V napovedniku Žarka dobrote vas bomo sproti obveščali, v katerem kraju in ustanovi bo razstava na ogled. Srčno vas vabimo, da jo obiščete!



Projekt MIND je sofinanciran s strani Evropske unije in Ministrstva za zunanje zadeve RS.



Stanovalci stanovanjske skupnosti Čebelice v Slovenskih Konjicah, ki deluje pod okriljem Zavoda Karion so obeležili 10 obletnico, ko so prvič prespali v novem domu.



Obisk Slovencev iz Venezuele, ki so se vrnili v Slovenijo. Preko njih je Slovenska karitas pomagala skupnosti Slovencev v Venezueli.

Sodelavci Karitas se radi udeležijo različnih usposabljanj in predavanj, ker jim pridobljena znanja pomagajo pri njihovem delu.

Sodelavci Škofijske karitas Ljubljana na izobraževanjih v mesecu januarju.



QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

